

VI. Bíróság

1. A Bíróságok fejezet szakmai tevékenységének rövid bemutatása

Az Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnöke a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 76. § (1) bekezdés a) pontjában írtak alapján kialakított stratégiai programjában elsőként szerepel, hogy a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítéelkezzenek.

Ezen stratégiai célkitűzés a bíróságok működési színvonalának javításával, az ítéelkezési munka hatékonyságának megerősítésével és fokozásával, az eljárési határidők megtartásával teljesíthető, amely feltételezi a szükséges tárgyi feltételek biztosítását.

I. A bírósági szervezet munkáját és a központi igazgatási feladatokat befolyásoló külső körülmények

A bírósági szervezet munkáját és a központi igazgatási feladatokat mindenkor meghatározzák a jogszabályi kötelezettségek, azok változásai, a bírósági szervezetben bekövetkezett strukturális és más, az ítéelkezésre kihatással lévő társadalmi változások.

I.1. Bírósági szervezetben bekövetkező strukturális változások

A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény módosításával 2019. január 1-jei hatállyal új járásbíróság jött létre Érden, amellyel megváltozott a Budaörsi és a Budakörnyéki Járásbíróság illetékességi területe. Az OBH és a Budapest Környéki Törvényszék 2018. évben biztosította az új járásbíróság működéséhez szükséges anyagi, tárgyi és személyi feltételeket, gondoskodott az ügyfelek részére nyújtott jogszolgáltatás zökkenőmentes megkezdéséről.

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 2018. január 1. napjától 8 közigazgatási és munkaügyi bíróságot a közigazgatási perek jelentős részének elbírálására regionális illetékességgel ruházott fel.

A 2017. évi hatékony előkészületek eredményeire támaszkodva az OBH és az érintett törvényszékek biztosították a regionális illetékességű közigazgatási és munkaügyi bíróságok elhelyezését, informatikai és tárgyi eszközellátását, gondoskodtak a feladatellátáshoz szükséges bírói és igazságügyi alkalmazotti állomány kiválasztásáról, a bírák, bírósági titkárok és ügyintézők folyamatos felkészítéséről.

Új épületet kapott a regionális illetékességű Pécsi és Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság.

A regionális közigazgatási és munkaügyi bíróságokon, illetve a Fővárosi Törvényszéken két ütemben összesen 87 bírói állást hirdettek meg és töltötték be.

I.2. A bírósági szervezet működését, illetve a bírósági munkaterhet érintő jelentősebb jogszabályi változások

a) Jogállási tárgyú jogszabály-változások

- 1. Magyarország Alaptörvényének hetedik módosítása** bírósági szervezetrendszerrel érintő rendelkezései 2018. június 29. napján léptek hatályba. Az alaptörvény-módosítás rendelkezései értelmében a bírósági szervezetrendszer rendes és közigazgatási bíróságokra tagozódik.

A közigazgatási bírósági szervezet felállításáról sarkalatos törvény rendelkezik. Másik lényeges rendelkezés, hogy a bíróságoknak a jogszabályok értelmezése körében a jogszabályok céljára elsősorban a jogszabályok preambulumból, illetve indokolásából kell következtetniük.

b) A bíróságokat jelentősen érintő eljárási szabályok változása

- 1. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.)** 2018. január 1. napján lépett hatályba. A kódex 60 év után újraszabályozta a polgári perrendtartást, mely újítások között kiemelt az osztott perszerkezet, a bírói közrehatási tevékenység és a perkoncentráció elvének rögzítése, illetve a formanyomtatványok alkalmazásának előírása.
- 2. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.)** 2018. január 1. napján lépett hatályba. A kódexszel különvált a polgári és a közigazgatási perrend, a közigazgatási ügyekben eljáró bíróságok hatásköre kiszélesedett. A törvényszékeken első- és másodfokú közigazgatási tanácsok működnek, kialakultak a régióközponti bíróságok. A nemperes eljárások köre drasztikusan lecsökkent, a jogalkotó különös közigazgatási pereket és egyéb közigazgatási bírósági eljárásokat vezetett be.
- 3. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.)** 2018. január 1. napján lépett hatályba. A Ket.-et felváltó jogszabály egyes újításaiként nevesítendő, hogy kibővíti a hatósági ügy fogalmát, bevezeti az automatikus döntéshozatal – sommás eljárás – teljes eljárás eljárástípusait, a jogerő fogalmát a döntés véglegességének a fogalma váltja fel, illetve a végrehajtás keretében is új jogintézmények létrehozására került sor.
- 4. A bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Nemperes tv.)** 2018. január 1-jei hatálybalépésével hatályon kívül helyezte a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény hatálybalépése folytán szükséges rendelkezések tárgyában elfogadott 105/1952. (XII.28.) MT rendeletet, valamint a holtak nyilvánítási, valamint a halál tényének megállapításával kapcsolatos eljárásról szóló 1/1960. (IV.13.) IM rendeletet. A Nemperes tv. I. fejezete valamennyi, bírósági nemperes eljárásban alkalmazandó általános rendelkezéseket foglalja magában.
- 5. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi CXXX törvény (Pp. saláta tv.)** három lépcsőben, 2017. december 31. napján, 2018. január 1. napján, valamint 2018. január 2. napján lépett hatályba. A Pp. saláta tv. 146. §-a hatályon kívül helyezte a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény

hatálybaléptetéséről, végrehajtásáról szóló 1952. évi 22. számú törvényerejű rendeletet.

- 6. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény és a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi L. törvény** szintén egy ún. „salátatörvény”, amely mindösszesen 242 törvényt módosított, melyek zöme közigazgatási ágazati törvény. A módosítások indoka a 2018. január 1. napján hatályba lépő eljárási kódexekkel (Kp., Ákr.) való összhang megteremtése.
- 7. Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (Air.)** 2018. január 1. napján lépett hatályba. A törvény újításai értelmében megnyílik a közigazgatási bírói út az adóhatóság által hozott egyes végzésekkel szemben, a szabályozás az önállóan fellebbezhető, véglegessé vált döntések esetében biztosít bírói utat, valamint az eredménytelen ügyészi felhívás esetén nemcsak a véglegessé vált döntések, hanem az eljárási kötelezettség elmulasztása is vitatható az ügyész által.
- 8. Az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásról szóló 2017. évi CLIII. törvény (Avt.)** 2018. január 1. napján lépett hatályba. Egyes rendelkezéseinek lényege, hogy 2018-tól e törvényt kell alkalmazni az állami adó- és vámhatóság, valamint az önkormányzati adóhatóság által megállapított, nyilvántartott, törvényen alapuló fizetési kötelezettségek végrehajtása során. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) az általános végrehajtási hatóság.
- 9. Az egyes migrációs tárgyú törvények módosításáról szóló 2017. évi CXLIII. törvény** bíróságokat érintő rendelkezései 2018. január 1. napján léptek hatályba. A törvény „salátatörvény”, összesen 16 törvényt módosít, melyek közül a legjelentősebbek az Szmtv., a Harmtv. és a Met (a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról, a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról, valamint a munkaügyi ellenőrzésről szóló törvények). A módosítások különösen az eddigi nemperes eljárásokat minősítik peressé, szűkítik az elbírálási határidőt, szabályozzák a tolmács kirendelését, valamint a tolmácsolás költségeinek viselését, az ítélet kézbesítését.
- 10. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény, egyes büntető tárgyú törvények, valamint az európai uniós és a nemzetközi bűnügyi együttműködést szabályozó törvények módosításáról szóló 2017. évi CXLIV. törvény** 2018. január 1. napján lépett hatályba. A törvény összesen 19 törvényt módosított, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény rendelkezései elsősorban az elektronikus kapcsolattartás bevezetésére, illetve az új polgári perrendtartás hatályba lépésére figyelemmel változtak.
- 11. Az európai uniós és a nemzetközi bűnügyi együttműködést szabályozó törvények, valamint ehhez kapcsolódóan más törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2017. évi XXXIX. törvény** 2018. január 1. napjával módosította a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvényt. A módosítás a büntetőeljárás átadása-átvétele, a feljelentés külföldi államnál jogintézmény, a fogvatartott személy ideiglenes átadása, a zárt célú távközlő hálózat, valamint távbeszélő készülék útján történő kihallgatás, az ellenőrzött szállítás, a fedett

nyomozó, a közös nyomozócsoport, a megkeresés nélküli információcsere, a tárgy visszaadás és a hivatalos irat kézbesítése kapcsán tartalmaz új rendelkezéseket.

- 12. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény, egyes büntető tárgyú törvények, valamint az európai uniós és a nemzetközi bűnügyi együttműködést szabályozó törvények módosításáról szóló 2017. évi CXLIV. törvény** szintén 2018. január 1. napjával módosította az európai unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvényt (EUTv.). A módosítás többek között az európai elfogatóparancs alapján történő átadás, az európai nyomozási határozat, az eljárási jogsegély és a felügyeleti intézkedés végrehajtásáról szóló rendelkezéseket érintették.
- 13. A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvény módosításáról szóló 2018. évi XXXIX. törvény** 2018. augusztus 1. napján lépett hatályba. A törvény a fogyasztóvédelemről és a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény által már kialakított közérdekű igényérvényesítés mintájára „Közérdekű igényérvényesítés” címen új polgári eljárást vezetett be a fogyasztókat érintő polgári jogi igények hatékonyabb érvényesítése érdekében. Az eljárásra a Pp. XLII. fejezetének a szabályait kell alkalmazni.
- 14. Az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról szóló 2018. évi LXXXII. törvény** 2018. november 24. napján lépett hatályba. A törvény hatálybalépésével az OBH elnökének javaslatára 7 év után újra illetékmentes lett a bírósági eljárást megindító beadvány visszautasítása. További jelentős változás, hogy a törvény Avtv.-t (az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló törvényt) érintő módosítása nyomán 2019. január 1. napját követően az állami adó- és vámhatóság hajtja végre az igazságügyi követeléseket, ha a végrehajtható okiratot 2018. december 31. napját követően állítják ki.

II. Ügyforgalmi adatok

II.1. Ügyérkezés

2018-ban **országosan** 1 millió 249 ezer ügy érkezett a bíróságokra, amely a 2017. évhez képest (1 millió 404 ezer ügy) 11,1%-kal kevesebb.

A **peres ügyérkezés** jelentős arányban, **20,6%-kal** (336 ezerről 267 ezerre) **csökkent**.

A **járásbíróságokon, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon** az érkezett peres ügyek száma 20,5%-kal (273 ezerről 217 ezerre) csökkent. Az előző évhez képest a közigazgatási ügyszak kivételével minden ügyszakban kevesebb peres ügy érkezett. Legjelentősebb változás a munkaügyi ügyszakban volt, ahol 51,3%-kal csökkent a peres ügyérkezés (12 667 ügyről 6 170 ügyre). A nemperes ügyek – beleértve a mediációs és szabálysértési ügyeket is – száma mindössze 2,2%-kal (486 ezerről 475 ezerre) csökkent. A bírósági végrehajtás minimális – 0,2%-os – ügyérkezés-növekedését figyelembe nem véve, minden ügyszakban csökkent az érkezett ügyek száma: legjelentősebb mértékben a közigazgatási ügyszakban (57,4%-kal, 4 348 ügyről 1 851 ügyre csökkenve) és a munkaügyi ügyszakban (41,7%-kal, 1 463 ügyről 853 ügyre csökkenve) érkezett kevesebb ügy 2017.

évhez képest.

Törvényszéki első fokon az érkezett peres ügyek száma összességében 37,0%-kal csökkent (21 654-ről 13 634-re). 2018-ban az érkezett nemperes ügyek száma (csőd- és felszámolási eljárásokkal, valamint cégügyekkel és büntetés-végrehajtási ügyekkel együtt) 447 719 volt, ami 2017. évhez képest (522 488) 14,3%-os csökkenést eredményezett.

A **törvényszékek másodfokú ítélkezési szintjén** (az elsőfokú ügyek nélkül) minimális 3%-kal, 73 072-ről 70 887-re csökkent az érkezés.

Az **ítélőtáblákra** összességében 14,6%-kal kevesebb ügy érkezett (16 828 helyett 14 371).

A **Kúriához** érkezett ügyek száma 12,9%-kal csökkent (8 712-ről 7 586-ra).

II.2. Ügybefejezés

Az érkezett ügyek számának csökkenése nagyban befolyásolta a befejezhető ügyek számát. 2018-ban az érkezett ügyek számához képest 3,6%-kal többet fejeztek be a bíróságok. A befejezések száma minden ítélkezési szinten meghaladta az érkezett ügyek számát.

2018. évben a **járásbíróságokon, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon** összességében 720 ezer ügyet fejeztek be, ami 4%-kal haladta meg az érkezett ügyek számát. Ez az arány a peres ügyek tekintetében jelentősebb, 13,4%-os, itt a gazdasági, a büntető és a munkaügyi peres befejezések száma legalább 20%-kal magasabb az érkezéshez képest.

A **törvényszékek első fokon** 477 ezer ügyet fejeztek be. Peres ügyszakban a befejezések száma 29,7%-kal haladta meg az érkezett ügyek számát, ami 2017-hez képest 19,3%-os javulást mutat. Csőd- és felszámolási ügyek esetében idén is kiemelkedően, 23,7%-kal haladta meg a befejezett ügyek száma az érkezést.

Törvényszék másodfokon összesen 73 890 ügyet fejeztek be a bíróságok, ez 1,5%-kal meghaladja az érkezett ügyek számát (72 825). A peres ügyek vonatkozásában ez az arány 7,8%, ami az előző év arányához képest 6,3%-kal kedvezőbb. Kiemelendő, hogy 10,4%-kal nőtt a befejezett ügyek száma közigazgatási peres ügyszakban.

2018. évben a peres ügyszakban – a közigazgatási ügyszak kivételével – a befejezett ügyek száma elérte vagy meghaladta az érkezett ügyek számát.

Az **ítélőtáblák** 2018-ban 15 216 ügyet fejeztek be összesen, ami 5,9%-kal haladta meg az érkezett ügyek számát. A peres ügyek tekintetében valamennyi ügyszakban több ügyet fejeztek be 2018-ban, mint amennyi érkezett. Kiemelendő a katonai és a polgári ügyszak, előbbinél ez az arány 25%, míg az utóbbinál 17,3%. A nemperes ügyek esetében a civilisztikai ügyszakban 6,4%-kal magasabb a befejezett, mint az érkezett ügyek száma.

A **Kúrián** 7 862 ügyet fejeztek be, ami 3,6%-kal haladja meg az érkezett ügyek számát. Ez a 2017. évi adatokhoz képest 10,5%-os javulást jelent.

II.3. Folyamatban maradt ügyek

2018. év végén valamennyi szinten csökkent a folyamatban maradt ügyek száma: járásbíróságokon, valamint közigazgatási és munkaügyi bíróságokon 16,5%-kal, törvényszék

első fokon 39%-kal, törvényszék másodfokon 6,6%-kal, ítéltáblán pedig 26,2%-kal kevesebb ügy maradt folyamatban, mint 2017. év végén.

Járásbíróságokon, valamint közigazgatási és munkaügyi bíróságokon peres ügyek esetében 25%-kal csökkent az ügyhátralék. Kiemelendő a munkaügyi ügyszak, ahol 49,1%-kal, illetve a gazdasági ügyszak, ahol 34,5%-kal lett kevesebb a folyamatban maradt ügyek száma 2018. év végén az előző év hasonló időszakához képest.

Törvényszék első fokon mind a peres, mind pedig a nemperes ügyek vonatkozásában kiemelten magas arányban csökkent a folyamatban maradt ügyek száma. Peres ügyek tekintetében ez az arány 34,8%, míg a nemperes ügyek tekintetében 75,9%.

Törvényszék másodfokon 2017-hez képest 6,6%-kal csökkent az ügyhátralék, a csökkenés mind a peres, mind pedig a nemperes ügyszak esetében megmutatkozott. Legjelentősebb csökkenés a büntető peres (13,7%) és a munkaügyi peres ügyszakban (66%) volt.

Az **ítélőtáblákon** 2018. év végén – összevetve az előző év végi adatokkal – 26,2%-kal lett kevesebb a folyamatban maradt ügyek száma. Valamennyi peres ügyszak vonatkozásában csökkent az ügyhátralék, legjelentősebb mértékben a polgári ügyszakban (43%), valamint a katonai ügyszakban (48,8%). Nemperes ügyek esetében a civilisztikai ügyszakban 34%-kal kevesebb ügy maradt folyamatban a bíróságokon.

A **Kúrián** folyamatban maradt ügyek száma az előző év végéhez képest 6,9%-kal csökkent (3 734 ügy).

II.4. Időszerű ítélkezés

A perek 86,4%-a az adott ítélkezési szintre érkezéstől számított 1 éven belül befejeződött, azaz a közel 300 ezer ügyből több mint 255 ezer ügy esik az egy éven (ítélőtáblán hat hónapon) belül befejezett ügyek körébe. Ez a mutató a törvényszéki másodfok civilisztikai ügyszakában volt a legmagasabb (97,5%).

Külön kiemelés érdemelnek ezen mutató tekintetében az ítéltáblák, ahol a hat hónapon belül befejezett ügyek arányában 2016. évtől kezdődően nagymértékű javulás következett be. 2018. évben már a peres ügyek 81,7%-a fejeződött be hat hónapon belül.

Az elhúzódnak folyamatban lévő ügyek száma, vagyis a járásbírósági szinten és törvényszék első fokon a 2 éven túli, törvényszék másodfokon az 1 éven túli, illetve ítéltáblán a 6 hónapon túli ügyek aránya az összes ügyhátralék 7,6%-a. Ez az arány a civilisztikai ügyszakban kedvezőbb: járásbírósági szinten az összes ügyhátralék 6,2%-a (azaz 65 ezer ügyből közel 4 ezer ügy) két éven túli, míg törvényszék másodfokon az ügyhátralék 2,4%-a 1 éven túli ügy.

II.5. Bíróságok ellen indított perek

Az OBH 2018. év folyamán **159 perben** kapott meghatalmazást az alperesi bíróságoktól.

2018. december 31-én **442** olyan per **volt folyamatban**, melyben a bíróságok **képviselét az OBH látta el. További 227 ügyben** a bíróságok a **képviselüket saját hatáskörben** látták el.

A bíróságok ellen indított perek közül a beszámolási időszakban **694 ügy fejeződött be** jogerősen, ebből **8 per** zárult a bíróságok **marasztalásával**, azaz **99%-ban megalapozatlanok voltak** a keresetek.

A beszámolási időszakban az eljáró bíróságok ítéleteikben 4,4 millió forint megfizetésére kötelezték az alperesi bíróságokat, amely a 2018-ben indult eljárásokban peresített követeléshez (összesen 4. 802,0millió forint) viszonyítva rendkívül alacsony összeg, nem éri el annak 1%-át.

III. A központi igazgatási feladatok egyes általános eszközeivel megtett intézkedések bemutatása

III.1. Szabályzatok, ajánlások

III.1.1. Szabályzatok

Az OBH elnöke – a bíróságok véleményét is beszerezve – 2018-ben 5 új szabályzatot (normatív utasítást) adott ki, valamint a bírósági munkát érintő aktív jogalkotásra tekintettel 8 szabályzatban módosította a korábbi rendelkezéseket.

A 2018-as évben különösen négy új szabályzat jelentett komoly előrelépést a stratégiai célok megvalósításának irányába.

A bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló 2/2018. (III.29.) OBH utasítás célja, hogy a polgári peres és polgári nemperes, valamint a közigazgatási peres, nemperes és egyéb közigazgatási bírósági eljárásokra adott általános meghatalmazással összefüggő adatok bírósági nyilvántartásának üzemeltetéséhez kapcsolódó feladatokat határozza meg.

A független bírók magas színvonalú és időszerű ítélkezése, valamint a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése stratégia célok megvalósításának érdekében került sor a közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárás rendjéről szóló 7/2018. (VII.11.) OBH utasítás kiadására. Az utasítás rendelkezéseinek alkalmazása hozzájárul a bíróságokkal szembeni közbizalom növeléséhez, a bíróságok működésének jobbá tételéhez, általa kifejezésre jut a panaszok és közérdekű bejelentések jelentőségének a bíróságok általi elismerése, valamint a közérdekű bejelentők minél teljesebb védelme.

2018. évben sor került az igazságügyi alkalmazottak teljesítményértékeléséről szóló 10/2018. (XII.19.) OBH utasítás kiadására. Az OBH az utasítás kiadásával az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása stratégiai célok megvalósítását segíti. A követelmények és kompetenciák rögzítése hozzájárul az igazságügyi alkalmazotti életpálya kiszámíthatóvá tételéhez, az igazgatási munka átláthatóságához.

Az Országos Bírósági Hivatal és a bíróságok statisztikai tevékenységéről szóló 13/2018. (XII.21.) OBH utasítás biztosítja, hogy a bíróságok eleget tegyenek a hivatalos statisztikára és

bírósági szervezetre vonatkozó jogszabályok előírásainak. Az utasítás elősegíti a bírósági központi és helyi igazgatási feladatok ellátását, a hivatalos bírósági statisztikai adatok nyilvánosságra hozatalát.

A 2018. július 1. napján hatályba lépett új büntetőeljárásról szóló törvény nagy kihívást jelentett a bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII. 23.) OBH utasítás módosításáról szóló 5/2018. (VI. 29.) OBH utasítás megalkotása során. A módosítás többek között olyan kiemelt területeket érintett, mint a telekommunikációs eszköz használatával készült felvételekre, a lajstromozásra, a határozatokkal szembeni formai követelményekre, az elektronikus tárgyalási napló vezetésére, a tárgyalási jegyzék elkészítésére vonatkozó iratkezelési szabályok.

Az OBH normaalkotás kiemelt feladatát jelentette 2018-ban a bíróságok igazgatását részletesen szabályozó, a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás hatályosulási vizsgálata, ennek során a jogszabályváltozások nyomon követése, a jogalkalmazási tapasztalatok összegyűjtése, az átfogó módosítási javaslatok rendszerezése.

A 2018. évben az Országos Igazságszolgáltatási Tanács által hozott egy OIT szabályzat vesztette hatályát. Az abban szereplő szakkérdéseket az OBH elnöke az Országos Bírósági Hivatal és a bíróságok statisztikai tevékenységéről szóló 13/2018. (XII.21.) OBH utasítás rendelkezései között, a hatályos jogszabályi előírásoknak és a stratégiai céloknak megfelelően újraszabályozta. A még hatályos 4 db OIT szabályzatot felváltó OBH utasítások közül hármat a bíróságok már véleményeztek (fogalmazók képzéséről szóló szabályzat, titkárok képzéséről szóló szabályzat, informatikai biztonsági szabályzat), és a Via Video projekt kertében a negyedik OBH utasítás tervezet is elkészült.

III.1.2. Ajánlások

A bíróságok igazgatási munkájának elősegítésére az OBH elnöke – a bíróságok és az Országos Bírői Tanács (OBT) véleményét is beszerezve – 2018-ban 6 új ajánlást adott ki, és 1 ajánlásban módosította a korábbi rendelkezéseket.

A 2018-as évben különösen két új ajánlás jelentett komoly előrelépést a stratégiai célok megvalósításának irányába.

Az ítéletábláknak és a törvényszékeknek a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjéről szóló 3/2018. (VI.26.) OBH elnöki ajánlás közzétételével az OBH hozzájárult ahhoz, hogy a szervezeti integritást sértő események kapcsán észlelt hibák, hiányosságok, tévedések korrigálása, a felelősség megállapítása, az intézkedések meghozatala és végrehajtása bírósági szinten egységes legyen, és ezzel is biztosítsa a bírósági szervezetek integritása és az ítélezési és igazgatási munka átláthatósága stratégiai cél megvalósítását.

Az ítéletáblának és a törvényszékeknek az integrált kockázatkezelésre vonatkozó szabályzatáról szóló 4/2018. (VI.26.) OBH elnöki ajánlás meghatározta a kockázati tényezőket, azok értékelését, a kockázatokra adott válaszreakciókat, a kockázatok felülvizsgálatát, az ezzel összefüggő feladatokat ellátók hatáskörét, felelősségét és dokumentálását.

III.2. Protokollok, ügymenetleírások

Az OBH belső ügymenetleírásai, eljárási protokolljai a hatékony, egyszerű, gyors és átlátható ügyintézését szolgálják. Általános jellemzőjük, hogy mind az általános, mind pedig a konkrét feladatokhoz kompetenciafüggő, határidőhöz kötött ügyintézés tartozik, vezetői felelőségeket határoznak meg, továbbá a kommunikáció, az előkészítés, a végrehajtás, majd pedig az ellenőrzés rendjére is tartalmazznak előírásokat.

Az OBH 2015-ben komplex protokollt dolgozott ki a külső munkacsoportokban történő részvétellel kapcsolatban, továbbá új elbírálási metódus került kidolgozásra a bírói pályázatok kiírása előtt alapvetően vizsgálandó szempontokról (az engedélyezett létszám munkateherrel való arányossága).

Az OBH-ban alkalmazott protokollok, ügymenetleírások közül megemlíthető a Jogi Képviselői Osztály működési rendjére, és az egyes ügyek kezelésére vonatkozó protokoll, a jogszabály-veleményezés rendjére vonatkozó protokoll, továbbá az új belépő munkatársak beilleszkedést segítő protokollok, ez utóbbi a főosztályra új belépő kollégák felkészítésének rendjét rögzíti.

A Magyar Igazságügyi Akadémián az alábbi protokollok készültek, illetve voltak életben 2018-ban:

- Központi-központi és központi-helyi regionális képzési protokoll
- EJTN AIAKOS kiutazás /fogadás - általános folyamatára
- EJTN Long Term kiutazás, Short Term kiutazás /fogadás - általános folyamatára
- EJTN THEMIS verseny részvétel és hosting
- Nemzetközi kapcsolattartók / rendezvények/ kérdőívek
- Nemzetközi képzések elbírálásának folyamata és nyomon követés
- Nyelvi Treasury
- Werbőczy Lingua „Használd a nyelvtudásod”
- Werbőczy Mundus
- Adatigénylések kezelésével kapcsolatos protokoll
- Fogalmazói felvételi eljárásra vonatkozó protokoll
- Maliáth gyakornoki program
- Maliáth pályázat kiírása és lebonyolítása
- Ráth György pályázat kiírása és lebonyolítása

Az OBH részletes segédanyagokkal segíti a bíróságok munkáját. Jelenleg több tucat tájékoztató, módszertani útmutató áll a bírák és igazságügyi alkalmazottak rendelkezésére, így pl. módszertani útmutató készült a 2017. szeptember 1. napját követően szolgálati viszonyt létesítő igazságügyi alkalmazottak alapilletményének megállapításához is.

Az OBH ügyszakonkénti összefoglalókkal támogatja az ítélezési feladatokat, útmutatókkal elősegíti a bírósági igazgatási munkát (statisztika, ügyvitel, iratkezelés), továbbá az informatikai rendszerek kezeléséhez is nyújt naprakész segítséget.

III.3. Vizsgálatok

A vizsgálat az igazgatás egy adott területének mélyreható elemzését teszi lehetővé. A vizsgálatnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy ráirányítsa a vezető figyelmét az időszerű, hatékony ítélkezés vagy más kiemelt szempont érvényesülésére, vagy éppen a vizsgált területet érintő hiányosságra. A vizsgálatok segítségével felmérhető, hogy mely területeken vannak jelentős különbségek az egyes bíróságok igazgatási gyakorlatában, és tapasztalatainak fényében lehetőség nyílik annak mérlegelésére is, hogy az OBH ajánlás vagy szabályzat alkotásával, esetleg jogszabály-módosítás kezdeményezésével egységesítse a gyakorlatot.

Az OBH elnöke a Bszi. 76. § (6) bekezdés b) pontja alapján rendelhet el igazgatási vizsgálatot.

Igazgatási vizsgálat lehet rendszeres, rendkívüli, eseti, cél- vagy hatásvizsgálat. Az OBH igazgatási gyakorlatában az általános, rendszeresen, általában visszatérő jelleggel lefolytatásra kerülő vizsgálatok, illetőleg egyes bíróságokat érintő célvizsgálatok a tipikusak.

Az általános vizsgálatokat rendszeresen, általában évente visszatérően kell lefolytatni. 2018-ban 3 ilyen vizsgálat lefolytatására került sor:

- a bíróságokon elévült büntető ügyek vizsgálata,
- a két éven túl folyamatban levő ügyek vizsgálata, valamint
- a készenlétet és ügyeletet ellátók tevékenységének és költségeinek jelentése.

A 2018. évben elrendelt célvizsgálatok országos és egyes törvényszékeket érintő vizsgálatokra különíthetők el, amelyek közül az alábbiak érdemelnek kiemelést.

Országos célvizsgálat körében vizsgált területek:

- a büntetőügyekben foganatosított elővezetésekkel kapcsolatos jogerős költségmegállapító végzések megküldésének időszerűsége,
- a bírák kizárására vonatkozó elfogultsági kifogások.

Külön, egyes törvényszékeket két célvizsgálat érintett:

- a nemzetközi nemperes büntetőügyekkel foglalkozó csoport időszerűsége (Fővárosi Törvényszék)
- másodfokú büntető ügyszak időszerűségi mutatói (Budapest Környéki Törvényszék)

III.4. Munkacsoportok

Az OBH Elnöke a Bszi-ben meghatározott feladatok ellátására munkacsoportokat hozhat létre, melyek olyan szakmai testületek, amelyek szakmai anyagok megalkotása útján elemzésekkel, javaslatokkal és véleményezéssel támogatják a döntések előkészítését. A munkacsoportok a bíróságokon felhalmozódott ismereteket és tapasztalatokat közvetítik a központi igazgatás felé, ezekkel a szakismeretekkel támogatják a bírák és az igazságügyi alkalmazottak a bírósági szervezetet mind az ítélkezésben, mind az igazgatási feladatok hatékony, időszerű, valamint átlátható elvégzésében.

Az OBH-ban 2018-ban 13 munkacsoport működött, ebből 7 munkacsoport az évekkel korábban megkezdett munkát ebben az évben is folytatta, 2 munkacsoport működési ideje meghosszabbításra került, és 3, az új eljárási kódexekhez kapcsolódó új munkacsoport kezdte

meg működését. Ezen túlmenően munkacsoport alakult az egységes arculatú ügyfélközpontok kialakításának támogatására is.

III.5. Képzések

2018-ban is folytatódtak az egyéni és szervezeti tudásszínvonal emelését célzó törekvések a képzések terén, összhangban az élethosszig tartó tanulás koncepciójával.

A központi képzési rendszer a központi-központi és a központi-helyi/regionális képzések összességéből áll. Feladata a bírói és igazságügyi alkalmazotti kar felkészítése mindarra, amit el kell sajátítani, és a szakmai fejlődési igények kielégítésének szervezeti szintű támogatása.

A képzési rendszer fejlesztésének új irányaként 2017 júliusában bevezetett Coospace e-learning platform 2018-ban létrehozott 26 színterének összesen 8657 látogatója volt, akik 4611 órát töltöttek ott olvasással és a tananyagok letöltésével. A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvényhez 2018 márciusára készült el a 31 bíró közreműködésével szerkesztett 1424 oldalnyi tananyag és 25 podcast, amely anyagokat valamennyi büntetőjogi érdeklődésű kolléga elérheti.

A Magyar Igazságügyi Akadémia (MIA) a képzési rendszer szoftver alapú támogatásának fejlesztését az iCorso képzésnyilvántartó rendszer bevezetésének előkészítésével folytatta. Az országos és helyi/regionális szintű, több helyszínen megtartott és részben egymásra épülő, részben egymástól függetlenül is működő képzésnyilvántartó rendszer üzembe helyezése 2018. március végével történt meg.

A központi-központi képzések vonatkozásában a MIA-n 2018 szeptemberétől, az országosan és a központi-helyi/regionális képzéseken pedig 2019 januárjától már minden képzésszervezés a program segítségével történik. Ez a program képes egyszeri adatbevitellel előállítani a szükséges dokumentumokat, illetve azokat teljes pontossággal a későbbi statisztikai és egyéni adatkérések kiszolgálása érdekében archiválni.

A központi képzések 2018-as fókusztemái:

- **Szakmai képzések:** A 2018-ban hatályba lépett új büntető, polgári és közigazgatási eljárási kódexek gyakorlata köré szerveződtek a képzési témák. Fontos területként jelent meg az igazságügyi alkalmazottakra is kiterjedően az elektronikus alkalmazások gyakorlati használata (digitális bíróság).
- **Vezetői kompetenciák fejlesztése:** az igazgatási, technológiai és kompetencia ismeretek átadása, beépítve a korábbi két év tapasztalatait. Külön hangsúly helyeződött az igazságügyi alkalmazottakra jogszabály által előírt, helyesen alkalmazott teljesítményértékelésre vonatkozó képzésre.
- **Új generáció:** a bírói hivatásra történő felkészítés az anyagi és eljárásjogi ismeretek gyakorlatias átadásán túlmenően a jogi és társadalmi alapelvekkel, a hivatásrendhez kapcsolódó etikai, integritási és alapvető magatartási szabályokkal foglalkozik. Továbbiakban is fontos szerepet kap a bírósági fogalmazók szakvizsgára történő felkészítése és a kisebb gyakorlattal rendelkező, de már határozatlan időre kinevezett bírák képzése is.
- **Országos hálózatok fejlesztése:** a bírósági közvetítői, szaktanácsadói, sajtószóvivői, oktatásfelelősi hálózat és az elektronikus eljárásokat támogató kapcsolattartók rendszerének aktív gondozása; a kiberbűnözéssel foglalkozó bírósági hálózat megalakítása, valamint az OBH elnökének egyéb országos stratégiai programjainak

(nyitott bíróság, tanúgondozási vagy a gyermekközpontú igazságszolgáltatás, bírósági közvetítés, ügyfélcentrumok működésével összefüggő oktatások) támogatása.

- **A kijelöléshez kötött és speciális ügytípusok** terén 2018-ban kiemelt fókusztemaként jelent meg a fiatakorúak bűnügyei, a kiberbűnözés, a fogyatékosok jogai a támogatott döntéshozatal és a gondnoksági perek során, valamint az alapjogok, különösen az információs önrendelkezési jog és az információszabadság.
- **Tudományos és nemzetközi rendezvények** fókusztemaként történő kiemelésének a célja kettős: egyrészt a hazai és a nemzetközi partnerek által szervezett rendezvényeken való reprezentáltság emelése, másrésztől a MIA-n megtartott, magas színvonalú tudományos konferenciák számának növelése.

Az országban 2018-ban összesen 101 kötelező képzésen 5307 bíró és igazságügyi alkalmazott vett részt. Egyre inkább teret hódít a workshop típusú képzés, amely forma lehetővé teszi a jogszabály módosítása folytán a felmerülő gyakorlati problémák hatékony megvitatását.

A kötelező képzések témái:

1. E-kódex Be. felkészülés a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény alkalmazására
2. PILOT II., III., IV. modul – A kiskorúak ügyében eljáró büntető bírák alapképzése
3. Az új nemzetközi magánjogról szóló törvény regionális képzés
4. Az új Pp. a gyakorlatban workshop
5. Értelmi fogyatékoság, kommunikáció, támogatott döntéshozatal – gondnoksági perekben eljáró bírák, illetve bírósági titkárok felkészítése
6. Az új Pp. képzés cégbírósági (csőd- és felszámolás) ügyintézők részére
7. Corvina Országos Bírósági Integrált Könyvtári Rendszer alkalmazásának gyakorlati kérdései (bázis-könyvtárosok részére)
8. Regionális Pervezetési Verseny
9. Az új adatvédelmi rendelet és ennek kapcsán a főbb újdonságok

A kötelező képzések mellett a bírók és igazságügyi alkalmazottak ajánlott képzéseken is részt vehettek. A 71 alkalommal megrendezett ajánlott képzésen 3509 fő vett részt.

Az ajánlott képzések témái:

1. A büntetés kiszabás egységesítése
2. Közlekedési bűncselekmények bírói gyakorlata
3. A polgári jogi igény elbírálásának és a vagyonek Kobzás alkalmazásának gyakorlata
4. Az utóbbi időszakban keletkezett alkotmánybírói határozatok az új Be. tükrében
5. A járulékos intézkedések (bűnjelek, polgári jogi igény, elkobzás, vagyonek Kobzás, bűnügyi költségek) - határozatszerkesztési workshop
6. A gazdasági bűncselekmények minősítése
7. Stresszkezelés, váratlan tárgyalótermi helyzetek kezelése büntető ügyszakos bírák számára
8. Az új Be. gyakorlati alkalmazásának elősegítése
9. A sérelemdíj érvényesítése iránti jogviták anyagi jogi és eljárásjogi értelmezési problémái az ítélkezési gyakorlatban
10. Az új Ptk. talaján módosult öröklési jogi szabályok
11. Ingatlan-nyilvántartási és dologi jogi perek gyakorlata
12. Társasházi perek
13. Elektronikus eljárást támogató szakmai képzés - géptermi oktatás civilisztikai ügyszakos bíráknak és titkároknak
14. A bírói munkára felkészítő alapképzés
15. Burnout-kezelési technikák családjogi bíráknak- tréning

16. Az új Pp. gyakorlati alkalmazása
17. A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény 2017 évi többszöri módosítása folytán előálló változások a felszámolási és a csődügyek gyakorlatában civilisztikai ügyszakos bírácoknak és titkároknak
18. Az elnöki ügyvitelt segítő igazságügyi alkalmazottak képzése
19. Az új Pp. gyakorlati alkalmazásának elősegítése – jegyzők részére
20. Az új Pp. gyakorlati alkalmazásának elősegítése – bírósági ügyintézők részére
21. Az üzleti titok és védett ismeret, valamint a szolgálati titok a munkaügyi és közigazgatási perek gyakorlatában
22. Adójogi ítélezés
23. Társadalombiztosítás és kollektív munkajog aktuális kérdései
24. A közigazgatási bíraskodás aktualitásai
25. A munkajog aktuális kérdései

2018-ban központi képzés keretében 455 rendezvényen 18 654 fő vett részt, ebből a MIA-n 282 központi rendezvény valósult meg 9 838 fővel. A bíróságok dolgozói számára elérhető az intranetes képzési naptár nézet, amelyen a központi képzések nyomon követhetőek és elérhetőek a folyamatosan frissített tematikákkal.

IV. Egyszerűsítési, hatékonysági, költségtakarékossági intézkedések és intézményi stratégia

Az OBH és a bíróságok vezetői több olyan igazgatási megoldás, munkaszervezési módszer bevezetését célozták meg, amely gyorsabb, hatékonyabb, költségkímélőbb jogalkalmazást, illetve működést tesz lehetővé.

Az intézményi stratégia alapján a bírósági szervezet egészének vagy részeinek, esetleg egyes bíróságok áttekinthetőbb, kiszámíthatóbb egyben célorientált és eredményes működése szervezhető, amely a tervezés, megvalósítás, ellenőrzés és az értékelés egymást követő lépéseiből áll. Ennek segítségével a szervezet vezetője a bíróság mindenkori feladataira figyelemmel határozza meg a rövid és középtávú prioritásokat, és felelőseiket, követi nyomon azok ütemezett végrehajtását, valamint végez szükség szerint beavatkozásokat.

IV.1. Időszakos országos programok

Az OBH időszakos jelleggel meghirdetett országos programjai többek között ugyancsak a munka hatékonyságát, költségtakarékossági intézkedések bevezetését szolgáló munkaszervezési megoldások, vezetői intézkedések kidolgozására, láttatására és megosztására nyújtanak lehetőséget.

IV.1.1. Fenntartható Fejlődés Program és Fenntartható Fejlődés Program 2.

A bírósági szervezetfejlesztés és a munka hatékonyságának további erősítése érdekében az OBH elnöke 2016-ban meghirdette a Fenntartható Fejlődés Programot (FFP), melynek célja a már elért eredmények megőrzése, az ítéletáblákon és törvényszékeken bevezetett felelősségteljes kezdeményezések, munkaszervezési megoldások, vezetői intézkedések láthatóvá tétele volt. A programban a bíróságok jelentős eredményeket értek el a magas

színvonalú, időszerű ítélkezés, az életpálya, az ügyfélkapcsolatok, és a kommunikáció területén is.

A célkitűzések természetesen tovább éltek, az FFP pedig az ügyforgalmi eredmények megtartása érdekében egy szűkebb, letisztultabb körben folytatódott, szem előtt tartva, hogy a 2017. év legnagyobb kihívása az új eljárási kódexekre történő felkészülés volt. A 2017-ben meghirdetett új, Fenntartható Fejlődés Program 2. célja ekként a fentiek mellett a további fejlődés előmozdítása volt, oly módon, hogy az ne jelentsen a bírák, bírósági dolgozók számára többletterhelést, így a Fenntartható Fejlődés Program 2. – a korábbi programhoz hasonlóan – továbbra is olyan általános ügyforgalmi mutatókat tartalmaz, amelyeket a bírósági vezetők a bírósági eredmények bemutatása céljából jelenleg is monitoroznak.

A Fenntartható Fejlődés Program 2. hosszabb távú, a 2016. november 1. – 2018. október 31. közötti statisztikai időszakot fogta át, melyen belül ellenőrzési pontok tették lehetővé a fejlődés fenntartott jellegének biztosítását. A programban valamennyi törvényszék és ítélőtábla részt vett, és az ügyforgalmi, az időszerűségi és megalapozottsági mutatók felhasználásával mutatták be az eredményeiket.

A bíróságok kiemelkedő munkáját mutatja, hogy a fenti időszakban minden bírósági szint, minden ügyszakában meghaladta a befejezések száma az érkezők számát.

Hangsúlyozandó, hogy a bíróságok ügyforgalmi és időszerűségi mutatók javítása érdekében tett munkája általában nem befolyásolta az ítélkezés eddig is megfelelő minőségét, sőt, több esetben javulás volt tapasztalható az ügyek helybenhagyási aránya tekintetében.

Bár az FFP 2 program lezárult, azonban a bíróságok töretlen célja továbbra is a magas szintű és időszerű ítélkezés, melyhez az OBH ezt követően is biztosítja a szükséges igazgatási támogatást.

V. Elektronikus kapcsolattartás a bírósági eljárásokban

Az OBH elnökének stratégiai célkitűzései között szerepel, hogy – a jogalkotó szervekkel együttműködve – a bíróságokat érintő olyan jogszabályi környezet kerüljön kialakításra, amely segíti a **bíróságok időszerű eljárását**.

Az időszerű eljárás egyik fontos eleme a megfelelő informatikai háttér kialakítása és biztosítása, mely lehetővé teszi a bíróságok számára, hogy mind a peres, mind a nemperes eljárásokban az eléjük kerülő ügyeket elektronikus úton intézhessék, beleértve a bírósági iratkezelés mellett a bírósági ügyvitel elektronikus útra terelését és az elektronikus úton való kapcsolattartást is.

Az elektronikus eljárások körét szélesítő jogi normák és az OBH elnökének **az eljárások gyorsítását és az ügyfélbarát szolgáltatások növelését** célzó stratégiai célja egybeesett a fokozott elektronizálás tekintetében.

V.1. Elektronikus kapcsolattartás a civilisztikai perekben

A jogszabály a civilisztikai pereket érintő elektronikus kapcsolattartást a törvényszékek elsőfokú ügyeiben már 2013. január 1-jétől választható lehetőségként szabályozta, 2015. július 1. óta valamennyi bíróságon választható eljárási mód lett. 2016. július 1-jétől

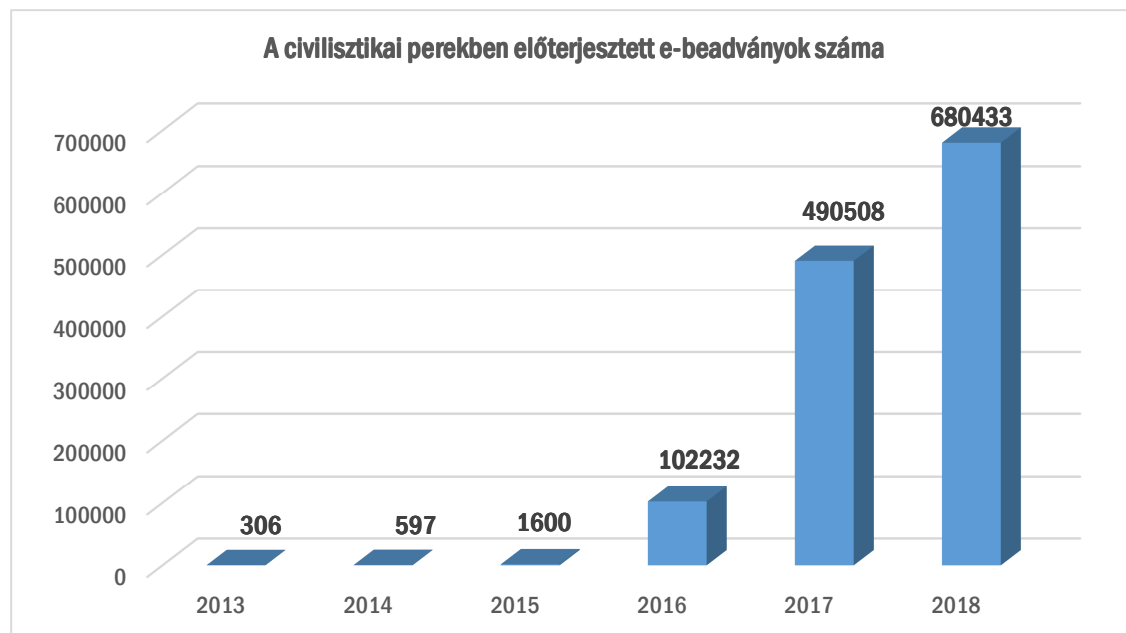

kezdődően a polgári perekben és törvényi rendelkezés alapján más polgári eljárásokban, valamint a közigazgatási és munkaügyi perekben is kötelezővé vált a bírósággal történő elektronikus kapcsolattartás a jogi képviselővel eljáró felek, a gazdálkodó szervezetek, valamint a közigazgatási szervek számára.

2018. január 1-től teljes körű elektronikus ügyintézés bevezetésére került sor a bírósági eljárásokat érintően. Az OBH és a bíróságok – mint elektronikus ügyintézés biztosító szervek – a feladat- és hatáskörükbe tartozó valamennyi ügy elektronikus intézését kötelesek biztosítani.

Az összegyűjtött tapasztalatok szerint az elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett felek is szívesen választják e gyorsabb, költséghatékonyabb kapcsolattartási formát a papír alapú helyett.

A civilisztikai perekben benyújtott beadványok (kezdőirat+utóirat) száma:

Az elektronikus kapcsolattartás kiterjesztésére figyelemmel az OBH kialakította a polgári e-per kapcsolattartói hálózatot, melynek tagjai az adott ügyszakban szolgálatot teljesítő, az elektronikus kapcsolattartás területén elmélyült ismeretekkel rendelkező bírák.

Az e-per kapcsolattartói hálózat tagjai 2018-ban már kéthavi rendszerességgel üléseztek. Ezen bírák az OBH által szervezett kulcsfelhasználói képzések résztvevőivel együttműködve látják el a helyi oktatási feladatokat, ezáltal biztosítják a bírósági szervezet alapos felkészültségét, elmélyült, naprakész ismereteit az elektronikus kapcsolattartást érintően.

A 2018. évben valamennyi törvényszéken belső e-per kapcsolattartói hálózat jött létre, melynek célja, hogy a törvényszék illetékességi területéhez tartozó minden szervezeti egységben legyen legalább egy olyan, az elektronikus kapcsolattartás területén elmélyült ismeretekkel rendelkező kolléga, aki segítséget nyújt, közreműködik a helyben felmerülő kérdések megválaszolásában, helyi oktatások lebonyolításában.

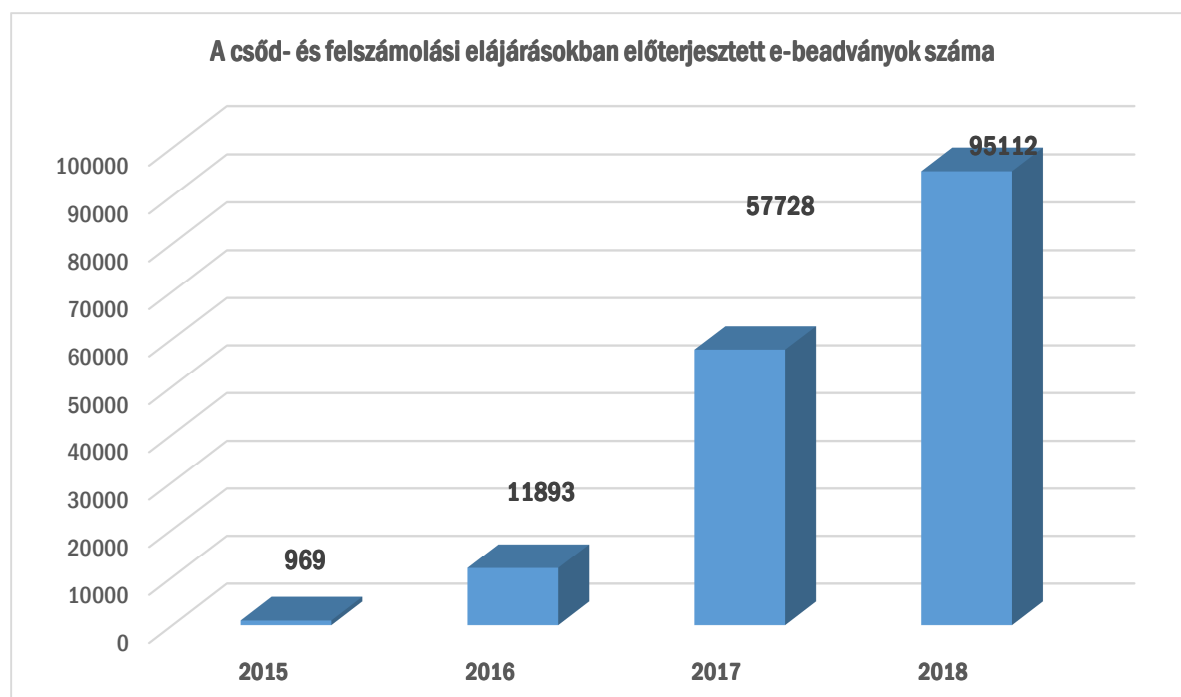
V.2. Elektronikus kapcsolattartás a csőd- és felszámolási eljárásokban

A csődeljárásokban 2015. január 1-jétől az adós részéről kötelező az elektronikus kapcsolattartás.

A felszámolási eljárásokban 2015. január 1-jétől választható, majd 2016. július 1-jét követően kötelező az elektronikus kapcsolattartás, ami az alapügyekhez kapcsolódó kifogásolási és vitatott hitelezői igények elbírálására irányuló eljárások tekintetében is irányadó.

A 2018. évre a felek számára az elektronikus űrlapok kezelése (letöltés, adatmezők kitöltése, e-aláírás, AVDH-hitelesítés, mellékletek csatolása) és az elektronikus kézbesítés, másrésről a bírósági kezelőirodák számára a beérkező elektronikus iratok feldolgozása, lajstromozása napi rutinná vált.

A csőd- és felszámolási eljárásokban előterjesztett e-beadványok számának alakulása:

V.3. A civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása

V.3.1. Elektronikus kapcsolattartás a civil szervezetek nyilvántartási eljárásában

2015. január 1. napjával került bevezetésre a bíróságokon a Civil Integrált Információs Rendszer (CIIR), mely révén lehetővé vált az elektronikus kommunikáció a civil nyilvántartási eljárásokban. Az ügyfelek, kötelező elektronikus kapcsolattartás esetein túl, választásuk alapján is egyre többen nyújtják be elektronikusan kérelmeiket a bíróságokon.

A beérkezett kérelmek számát tekintve nem figyelhető meg kirívó változás az elmúlt évekhez képest.

Az országos adatokat figyelembe véve a 2018. évben 107.117 db iratot (kezdő- és utóiratot egyaránt) nyújtottak be a civil nyilvántartási eljárások során, melyből 29.441 db elektronikus úton érkezett. A teljes iratérkezésre vetítve tehát az iratok 27 %-a érkezett elektronikusan.

2018. júliustól a CIIR program továbbfejlesztésének eredményeként már új végzés generálási funkció segíti a hatékonyabb és gyorsabb bejegyzési és változásbejegyzési eljárásokat a programban.

A végzés generálás funkciónak köszönhetően az ügyfelek által elektronikusan kitöltött és beküldött űrlapból az adatok automatikusan kinyerhetők, azok emberi közreműködés nélkül betöltődnek a CIIR programba. A program az így kinyert bejegyezni kért adatok alapján egy minta végzést generál, mely jelentősen megkönnyíti és meggyorsítja az eljáró kollégák munkáját.

Az új funkció használatát bemutató öt napos országos képzés 125 résztvevővel sikeresen lezárult, a résztvevők javaslatai figyelembevételével a CIIR új verziója 2018. június 25. napjával éles üzembe állt.

V.3.2. Civil szervezetek beszámolói

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény alapján a civil szervezetek a tárgy évi beszámolójukat a következő év május 31. napjáig küldik meg az OBH-ba közzététel céljából. 2015. január 1. napjától az elektronikus eljárásra kötelezett szervezet ezt kizárólag elektronikus úton, az ún. Ügyfélkapun keresztül teheti meg, 2017. március 1. napjától a közalapítvány is. Az ilyen eljárásra nem kötelezettek választhatnak a papír alapú vagy az elektronikus eljárás közül.

Az elektronikus benyújtások száma a postai úton megküldöttekhez képest évek óta növekszik, míg a postai úton megküldötteké csökken, 2018-ban a beszámolók 85%-a érkezett elektronikus úton.

V.3.3. Civil beszámolókhöz kapcsolódó fejlesztések

2018. évben a beszámolók beküldéséhez szükséges nyomtatványok aktualizálása vált szükségessé a töredék időszak beszámoló nyomtatványon történő feltüntetésével – különösen a végelszámolás alatt álló szervezetek beszámoló benyújtásával – kapcsolatban.

Elektronikus megküldés esetén 2018. január 1-jétől a beszámoló előterjeszhető a szervezet Cégkapuján keresztül is.

V.4. Elektronikus kapcsolattartás a büntetőeljárásokban

A büntetőeljárásokban 2015. július 1. óta az összbüntetésbe foglalás és az utólagos összbüntetésbe foglalás iránti indítvány benyújtására, illetve visszavonására kerülhet sor elektronikusan. 2018. január 1. napjától a büntető- és szabálysértési eljárásokban a nyomozó hatóság, az ügyész, a bíróság, a büntetés-végrehajtási szervek, valamint más állami szervek kötelezően elektronikus úton tartják a kapcsolatot. Ugyancsak kötelező a védőknek, valamint bármely eljárási szereplő jogi képviselőjében eljáró ügyvédeknek az ügyben az elektronikus kapcsolattartás, míg a természetes személyek részére az elektronikus út választható.

2018. július 1. napján hatályba lépett a 2017. évi C. törvény a büntetőeljárásról, amely többek között új szabályozásként megjelenítette a telekommunikációs eszközök használatát, mint a büntetőeljárás gyors, illetve költséghatékony eszközét.

Mindezekon túl az új eljárási törvény bevezetésére felkészülve az OBH az elektronikus kapcsolattartás választható és kötelező módjainak biztosítása céljából a büntető eljárás során használandó ÁNYK nyomtatványokat alapos tesztelés után élesítette az ügyfelek, illetve a hatóságok számára, míg a használat során szerzett tapasztalatok alapján azt folyamatosan karbantartva fejlesztette, aktualizálta. Az új eljárási törvény a teljes eljárási rendre vonatkozóan leképezte az E-ügyintézési tv. rendelkezéseit, míg az OBH az elektronikus kapcsolattartás során jelentkező igények és gyakorlati problémák feldolgozását követően a jogalkotó felé több eljárási jogszabály módosítást is megfogalmazott a deregulációs időszakban.

Az OBH az új büntetőeljárási törvény hatálybalépését követően a kiépített büntető ügyszakos e-per kapcsolattartókkal folyamatosan tartva a kapcsolatot a hatékony és eredményes jogalkalmazói munka előmozdítása érdekében képzéseket, megbeszéléseket tartott, országos szinten megtervezte és levezényelte a büntető, szabálysértési ügyszakos bírák, titkárok, munkatársak eljárásjogi, ügyviteli, BIIR felhasználói ismeretekre történő oktatását, szakmai támogatást nyújtva számukra.

V.4.1. VIA VIDEO projekt

A bírósági eljárások időszerűségének javítása, átláthatóságának növelése alapvető társadalmi elvárás. Ehhez kapcsolódóan az OBH kiemelt célja az egyre szélesebb körű és hatékonyabb elektronikus bírósági ügyintézés megvalósítása, ezen belül pedig az országos szintű távmeghallgatás, valamint tárgyalótermi kép- és hangrögzítés bevezetése.

2018. szeptemberéig a bíróságokon 72 tárgyalótermet szereltek fel távmeghallgatásra, valamint tárgyalótermi kép- és hangrögzítésre alkalmas eszközökkel. Az első tárgyalótermet 2018. áprilisában az Egri Törvényszéken alakították ki. 2018. szeptemberéig a bíróságokon további 71 távmeghallgatásra, valamint tárgyalótermi kép- és hangrögzítésre alkalmas tárgyalótermet hoztak létre. A fejlesztésnek köszönhetően már minden törvényszéken és székhelyi járásbíróságon van működőképes távmeghallgatási rendszer.

Az új technológia biztosítja a bírósági tárgyalótermek távmeghallgatásra alkalmas összekötését

- más bíróságokkal,
- belföldi társszervekkel (büntetés-végrehajtási intézetek, bevándorlási hivatalok, kormányhivatalok, járási hivatalok),
- nemzetközi igazságügyi szervekkel.

A NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. 2018. évben az "Év infokommunikációs projektje a közigazgatásban" díjjal ismerte el az OBH távmeghallgatási rendszerek kiépítésében végzett munkáját.

A következő mérföldkő a már elkészült rendszerrel kompatibilis további 112 bírósági tárgyalóterem VIA VIDEO eszközzel történő ellátása, melynek érdekében az OBH elnöke

2018. szeptemberben újabb belső projektet alapított. A fejlesztés várhatóan 2019. augusztus 30-ig valósul meg. A bővítés eredményeként minden járásbíróságon, törvényszéken, ítéletábrán és a Kúrián is lesz már legalább egy távmeghallgatásra, tárgyalótermi kép- és hangrögzítésre alkalmas tárgyalóterem.

V.5. A cég üzszak elektronikus ügyintézése

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) – jelentős részben az OBH javaslatait is figyelembe véve – 2018. július 1. napjától nagymértékben módosult. A változás lényege az, hogy – élve az informatika nyújtotta lehetőségekkel – a bejegyzendő adatok és tények egy része automatikus végzéssel kerül be a cégjegyzékbe (végrehajtás, perindítás, megszűntnek nyilvánítás stb.). A program és a végzésminták az OBH közreműködésével készültek el.

A korlátolt felelősségű társaságok törzstőke-emelésére előírt végső határidő 2017. március 15-én letelt, így az ezzel kapcsolatos változásbejegyzési kérelmek száma radikálisan csökkent, míg a 2017. évben 133.757 darab érkezett, ehhez képest 2018. évben már csak 91.911 darab.

Megfigyelhető ugyanakkor, hogy a törzstőke-emelés végrehajtását elmulasztó korlátolt felelősségű társaságok ellen hivatalból lefolytatott törvényességi felügyeleti eljárások következtében 2018-ban nőtt a kényszertörlési eljárások száma, a 2017. évben 16.580 db, míg 2018. évben 24.535 db eljárás indult.

Megállapítható az is, hogy évről évre emelkedik az új cégek bejegyzése iránti kérelmek száma is – ami nem csupán a gazdaság élénkülésére, hanem arra is visszavezethető, hogy az egyéni cég, közkereseti társaság, betéti társaság és a korlátolt felelősségű társaság bejegyzésére irányuló kérelem ingyenesen terjeszthető elő. A legnépszerűbb cégforma, a korlátolt felelősségű társaságok bejegyzése iránt 2017. évben 25.474, 2018. évben pedig már 26.773 kérelem érkezett.

V.6. Elektronikus illetékfizetés

Az elektronikus bírósági eljárásokban az ügyfelek az illetékfizetési kötelezettségüket 2018-ban is elsődlegesen a bíróságok Magyar Államkincstárnál vezetett illeték-bevételi számlájára történő átutalással, illetőleg az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer (EFER) használatával teljesítették.

2018. március 1. napján megkezdődött a Bírósági Fizetési Portál fejlesztése, amely 2018. októberében a tesztelésekkel együtt befejeződött, a bírósági felhasználók részére az oktatás megtörtént. A Portál mind az ügyfelek, mind a bírósági dolgozók számára egyszerűbbé teszi az illetékek és igazságügyi követelések befizetését és a befizetések ellenőrzését. A Portál bevezetése 2019-ben várható.

V.7. A beszéd felismerő és -leíró szoftverek

2018. évre az ország valamennyi bíróságán lehetővé vált a beszédleíró programok használata a mindennapi munkavégzés során, 2018. december 31-én 879 db eszköz állt a bíróságok

rendelkezésre.

Ezzel összefüggésben a Kúriáról, továbbá minden ítélőtábláról és törvényszékről egy-egy bíróból és informatikus kollégából álló kapcsolattartói hálózat alakult a növekvő számú felhasználóval történő egyszemélyi közvetlen kapcsolattartás céljából. Az OBH a kapcsolattartók részvételével regionális megbeszéléseket szervezett, ahol a résztvevők megvitatták a programmal kapcsolatos problémákat, javaslatokat.

Folyamatosan készültek a használatot segítő oktatóvideók, e-learning tananyagok, amelyek a felhasználók számára hathatós segítséget nyújtanak a program gyakorlati elsajátításához, a kezdeti nehézségek leküzdéséhez.

2018. július 5. napján az OBH digitális nyílt nap keretében mutatta be a társhatóság képviselőinek a bíróságokon már elérhető elektronikus vívmányokat, többek között a beszédleíró eszközöket is, melyeket minden résztvevő kipróbálhatott. Ezen központi kezdeményezést később valamennyi törvényszék által megrendezett helyi nyílt napok követték.

2018. november 20. napján az OBH workshopot szervezett a Magyar Igazságügyi Akadémián a jogász kapcsolattartók részére. A beszédleíró szoftverfejlesztő cégek bemutatták az új fejlesztéseiket, és meghatározásra kerültek a kapcsolattartók jövőben feladatai. Az elsődleges cél a felhasználók helyi szintű segítése a mindennapi munkavégzés során.

V.8. A teljes körű elektronikus ügyintézés bevezetése

2018. január 1. napjától került bevezetésre a polgári, gazdasági, közigazgatási és munkaügyi nemperes ügyekben, valamint a végrehajtási nemperes eljárásokban az elektronikus kapcsolattartás, továbbá ezen időponttól a büntető- és szabálysértési eljárásokban a nyomozó hatóság, az ügyész, a bíróság, a büntetés-végrehajtási szervek, valamint más állami szervek kötelezően elektronikus kapcsolattartás útján tartják a kapcsolatot.

Ugyancsak kötelező a védőknek, valamint bármely eljárási szereplő jogi képviseletében eljáró ügyvédeknek az ügyben az elektronikus kapcsolattartás, míg a természetes személyek részére az elektronikus kapcsolattartás választható.

A teljes körű elektronikus ügyintézés 2018. január 1-jei bevezetésére és az új eljárási kódexekre figyelemmel az OBH már 2017. évben megkezdte az ügyfelek számára rendszeresített űrlapok továbbfejlesztését, újabb űrlapok fejlesztését, az azokhoz kapcsolódó ügyleírások, kitöltési útmutatók elkészítését.

Az OBH 2018 első felében űrlapokat rendszeresített a végrehajtási nemperes, a polgári gazdasági, közigazgatási és munkaügyi nemperes eljárásokra, a büntető- és szabálysértési eljárásokra, valamint az elnöki igazgatási ügyekre vonatkozóan, az év további részében pedig a jogszabályváltozásoknak megfelelően folyamatosan módosította a meglévő űrlapokat, valamint a Központi Azonosító Számhoz (KASZ) és a kamarai jogtanácsoshoz kapcsolódó módosításokat is átvezette.

Lépést tartva a digitális fejlődéssel az OBH megkezdte a tárgyévben a felkészülést az iForm (online) űrlapkitöltő használatához szükséges átállásra is.

V.9. Gondnokoltak Országos Nyilvántartásához kapcsolódó fejlesztések

A gondnokoltak nyilvántartásában 2018. év végén 54 959 gondnokság alá helyezett személy bejegyzése található, előzetes jognyilatkozatot ugyan ezen időszak alatt 36 személy tett.

A nyilvántartásból 48 180 db külsős lekérdezés (rendőrkapitányságok, közjegyzők stb.) történt az OBH által kialakított külső betekintő portál, a Webgondnokolt rendszer segítségével.

Az OBH kiemelt figyelmet fordít arra, hogy az Nemzeti Választási Iroda (NVI) által – többek között – a gondnokoltak nyilvántartásában lévő, választójoggal nem rendelkező személyekből összeállított névjegyzéke pontos adatokat tartalmazzon.

Ezért a Gnytv. (a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló törvény) 18. § (2) bekezdése alapján 2018. évben megvalósította az OBH és a Belügyminisztérium Személyiadat-és Lakcímnnyilvántartása között a halál tényének és időpontjának Gondnokoltak Nyilvántartásába történő automatikus átvezetését, továbbá a korábbi években is több nagyszabású adattisztítási intézkedést rendelt el a bíróságok számára. Az adattisztítás nagymértékben hozzájárult a 2018. év április 8-i országgyűlési választások zökkenőmentes lebonyolításához. Ennek köszönhetően a választások alatt a gondnokoltak nyilvántartásában szereplő, választójoggal kapcsolatos adatok pontatlansága miatt nem érkezett panasz az OBH-ba.

V.10. Általános Meghatalmazások Nyilvántartása

A bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló 2017. évi XLIII. törvény (Ányt.v.) 2018. január 1. napján lépett hatályba. A törvény rendelkezéseinek megfelelően az OBH saját fejlesztés keretében kialakította az Általános Meghatalmazások Nyilvántartása (Nyilvántartás) programot.

A törvény rendelkezései alapján a Nyilvántartást elektronikusan kell vezetni. A Nyilvántartás vezetésére és az adatszolgáltatás teljesítésére szolgáló informatikai alkalmazást az OBH elnöke működteti.

Az Ányt.v. 22. § (1) bekezdése alapján az e törvény hatálybalépését megelőzően a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény alapján vezetett bírósági nyilvántartásokba 2014. március 15. napján vagy azt követően bejegyzett általános meghatalmazások adatait az e törvény szerinti nyilvántartásba kell átvezetni.

Fenti törvényi rendelkezésre tekintettel a bíróságok az OBH által kialakított ügymenet szerint több mint 1000 meghatalmazást rögzítettek be a Nyilvántartásba.

A törvény végrehajtására kiadott, a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásának részletes szabályairól szóló 17/2017. (XII.15.) IM rendelet alapján a Nyilvántartásból adatszolgáltatás igényelhető, a kérelem postai, illetve elektronikus úton az ún. ügyfélkapun keresztül, valamint személyesen terjeszthető elő az OBH-hoz.

Az OBH a kérelmek elektronikus úton történő előterjesztéséhez saját fejlesztés keretében az informatikai rendszert, valamint az Elnöki Iktató Rendszert (EIR) úgy alakította át, hogy az az elektronikus kérelmek fogadására, valamint az adatszolgáltatás kiadására alkalmas legyen.

VI. Országos programok

Az OBH elnökének célja a bíróságok szolgáltató jellegének erősítése, melyet a XXI. század igényeihez igazodva kell megvalósítani. Ezen cél elérését több országos program is szolgálja szinte az OBH felállításától kezdődően, amelyek az elmúlt évek alatt kiemelkedő, nemzetközi viszonylatban, országlátogatásokon, országvizsgálatokon is elismert eredményeket hoztak.

A központi igazgatás által a bíróságok szolgáltató jellegét erősítő országos programok célja, hogy a mindennapi jogalkalmazói feladatok között az olyan kiemelt jelentőségű területekre – mint az eljárásokban érintett kiskorú személyek és áldozatok jogalkalmazói kezelése, az alternatív vitarendezési eljárások alkalmazásának kiterjesztése, a bírósági szervezet munkájának bemutatása – nagyobb figyelmet irányítson, és az ügyfeleket jogtudatos eljárási részvételhez segítse hozzá, és ezzel egyidejűleg, közvetlenül és közvetve, az ítélezési munkát is jelentősen segítse.

Ezek az új megoldások 2015-től már az ország valamennyi törvényszékén és a legtöbb ítéletábrán is megvalósultak. Cél az ügyfelek minél teljesebb körű kiszolgálása a bírósági szervezet iránti bizalom növelése érdekében.

Ilyen országos program keretében indult el a bírósági közvetítés, a Nyitott Bíróság, a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás, a tanúgondozás és áldozatvédelem országos programja.

Egyebekben a bíróságok folyamatos működésük során számos olyan megoldást, gyakorlatot, módszert, alkalmazást dolgoznak ki, amelyek hatékonyabb, időszerűbb, pontosabb munkavégzést vagy feladatmegoldást biztosítanak. Ezen megoldások az ún. jó gyakorlatok, melyek gyűjtése szintén országos program.

VI.1. Bírósági közvetítés

Az OBH elnökének célja a többi közt, hogy mind a polgári, mind pedig 2018. január 1-től a közigazgatási perrendtartásban szereplő alternatív vitarendező eljárás, a bírósági közvetítés tovább erősödjön, elsősorban a személyi állomány és a tárgyi feltételek tekintetében. A magas színvonalon nyújtott szolgáltatást folyamatosan igénybe tudják venni a felek a bíróságon zajló alapügyükhöz kapcsolódóan, illetékmentesen és óradíj fizetése nélkül. A bírósági közvetítői rendszer több mint hat éves működésének eredményeképpen a szolgáltatást a nemzetközi szakmai standardoknak megfelelően és időszerűen biztosítják a nagyobb bíróságok, az arra alkalmassá tett helyiségekben.

A bírósági közvetítés fejlődését, növekvő elfogadottságát, és a bíróságoknak a jogintézmény működtetésével és fejlesztésével kapcsolatos munkáját tükrözik az alábbi adatok:

- A jogintézmény bevezetésének 2012. év végi kezdetétől 2018. év végéig összesen 4659 bírósági közvetítői eljárást folytattak le hazánkban bírósági közvetítők, amelyeknek több mint a felében, összesen 2418 eljárásban megállapodást kötöttek a felek.
- Az új Polgári perrendtartás bevezetésének hatásaként a polgári bírósági ügyek számához igazodóan 2018. második félévétől a bírósági közvetítői ügyek és a lefolytatott eljárások száma is csökkent.

Míg 2017. első felében 978 befejezett ügyben 549 eljárást folytattak le a közvetítők, addig 2018. első félévben 919 ügyet fejeztek be (6%-os csökkenés), amelyekben 578 eljárást folytattak le (5%-os csökkenés).

2017. második félévben 780 befejezett ügyben 426 bírósági közvetítői eljárást folytattak le, míg 2018. második félévben 578 befejezett ügyben 298 eljárás zajlott. 2017. második felének adatait összehasonlítva 2018. második félévének adatival a befejezett ügyek vonatkozásában 16%, míg a lefolytatott eljárások tekintetében viszont mintegy 30 % csökkenés tapasztalható.

2018-ben 14 titkár és 15 bíró kapott kijelölést az OBH elnökétől a bírósági közvetítői tevékenység végzésére. 2018. december 31-én - a kijelölések megszűnésére való tekintettel - 75 kijelölt bíró és 78 bírósági titkár volt a bírósági rendszerben.

Kiemelendő a bírák jogintézmény iránti érzékenyítésének fontossága annak érdekében, hogy felismerjék alkalmazhatóságának lehetőségét, és személyre szabottan tájékoztassák a feleket az eljárás igénybevételének lehetőségéről és előnyeiről. 2017-ben két akkreditált képzésen összesen 30 fő vett részt. 2018-ban a szintén két polgári ügyszakosok számára tartott akkreditált képzésen kívül azonban már további 15 közigazgatási ügyszakosok számára tartott akkreditált képzésen kívül 60 órás akkreditált képzésen. 2018. év végén mintegy 450 kiképzett személy lett a bírósági rendszerben. 2019-ben két polgári ügyszakosok számára tartandó akkreditált képzés mellett két közigazgatási ügyszakosok számára tervezett képzésen további 60 személy kiképzésére lesz lehetőség.

2018. októberében immár harmadik alkalommal szervezett nemzetközi részvételű konferenciát az OBH 2018-ban a hét magyar előadó mellett egy holland és egy izraeli bíró, valamint egy német egyetemi professzor tartott előadást, és sor került online családjogi esetszimulációs bemutatóra.

Az OBH 2018-ban immár harmadik éve volt társrendezője a Magyar Nemzeti Bank Pénzügyi Békéltető Testülete által szervezett alternatív vitarendezési konferenciának, amelyet 2018. december 3-4-én tartottak a Magyar Tudományos Akadémián.

A 2018. február 7-én tartott országos konferencián kiemelt téma volt a 2018. január 1-től hatályba lépett új közigazgatási perrendtartás alapján a bírósági közvetítés közigazgatási ügyekre történő kiterjesztése, valamint az új polgári perrendtartás változásának bírósági közvetítés szempontú vizsgálata. Szeptemberben, a jogintézmény irányítóinak részvételével tartott értekezletre a koordinátorokon kívül eljöttek a törvényszéki elnökök által kijelölt gyakorlott bírósági közvetítők is, akik instruktorként készülnek arra, hogy kollégáik segítői legyenek a közvetítés szakmai módszertani vonatkozásaiban.

Az országos program működéséhez továbbra is szükségesek a képzések, a bírósági közvetítők gyakorlati továbbképzése, az írásbeli tájékoztatók és segédanyagok, valamint a nemzetközi- és hazai tudásmegosztás, amelyre a rendszeres képzéseken lehetőség nyílik.

VI.2. Nyitott Bíróság Program

A hatodik teljes programévet zárta eredményesen az OBH által 2012-ben, a társadalmi felelősségvállalás jegyében, a felnövekvő generációk jogtudatos állampolgárrá válása és az igazságügyi pályáorientáció elősegítése érdekében életre hívott Nyitott Bíróság program.

Ennek keretében az érdeklődők, az őket érintő kérdésekről, azok jogi vonatkozásairól előadásokat hallgathatnak, lehetőség van tárgyalásokon történő részvételre, amit a bírósági jogalkalmazás jobb megértése érdekében előkészítő vagy feldolgozó óra egészíthet ki.

A bíróság épületének meglátogatása során az igazságszolgáltatási munka kerül fókuszba. Ezek mellett egyre több esetben jelenik meg a programkínálatban a fiatalok által rendkívül kedvelt perszิมuláció, amely egy fiktív eset, mese vagy irodalmi mű tárgyalási keretben történő feldolgozása, a hallgatók interaktív bevonásával.

2018-ban az elmúlt évihez hasonlóan alakult a résztvevők száma. A 937 intézményből érkező 58.325 hallgató részvétele mellett szervezett, 2.043 program lebonyolításában 1.549 bíró, bírósági titkár, fogalmazó és igazságügyi alkalmazott működött közre. A bíróságok a megvalósítás során olyan – a szélesebb értelemben vett igazságszolgáltatásban érintett - hatóságokkal és szervezetekkel is együttműködnek, mint az ügyészség, a rendőrség vagy a kormányhivatalok.

A program fő célcsoportja folyamatosan bővült, a középiskolás korosztály mellett fokozatosan kiterjedve a felsőfokú – különösen jogász, vagy igazságügyi – képzésben részt vevőkre és az általános iskolák felsőbb évfolyamaira. Ugyanakkor a program a közoktatáson kívül is jelen van, olyan sérülékeny csoportokat elérve, mint a fogyatékkal élők, nyugdíjasok, javítóintézetben élők vagy a jogalkalmazással határos területeken a szociális, egészségügyi szférában, gyermekvédelemben és oktatásban dolgozók.

A bíróságok a megvalósítás során nagy hangsúlyt helyeznek a célcsoportok igényeire, ekként a tartalomban szinte valamennyi jogterület megjelenik, az érdeklődés középpontjában olyan témákkal, mint a fiatalkorúak felelőssége, jogai, az őket érintő vagy érdeklő kérdések, így az internet, a közösségi oldalak, a kábítószer, de kiterjed az érettségi ismeretek körébe tartozó olyan jogi vonatkozású témakörökre, mint a munkaszerződés megkötése, a munkavállalás, vagy az államszervezet felépítése is.

VI.3. Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Program

Az OBH 2018-ban is kiemelten foglalkozott a gyermekek érdekeinek és jogainak magas fokú érvényesülésével az igazságszolgáltatásban.

Az OBH Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás elnevezésű országos programjának egyik legfontosabb célkitűzése a gyermekek érdekeinek érvényesítése a bírósági eljárásokban, másrészt, a kiskorúakat érintő ügyeket tárgyaló bírák folyamatos képzése.

A gyermekmeghallgató szobák száma 2018-ban 56, ezen felül a bíróságok több helyiséget kombinált szobaként használnak (például tanúváró és gyermekmeghallgató szoba, közvetítői szoba és gyermekmeghallgató szoba).

2018-ban polgári ügyekben 163 alkalommal, míg büntető ügyekben 261 alkalommal került sor a gyermekmeghallgató szobák használatára. A büntetőügyekben a gyermek meghallgató szobák használatának csökkenése az új Büntető Eljárásjogi Kódex szabályaival van

összefüggésben, ugyanis 2018. július 1. után a gyermekek kihallgatását a nyomozóhatóság végzi.

2018. szeptemberében szerveztük meg a gyermekközpontú igazságszolgáltatás koordinátorainak második értekezletét. A gyermekközpontú igazságszolgáltatás koordinátorainak feladata a gyermekközpontú igazságszolgáltatás céljainak megvalósítása helyi (törvényszéki) szinten. A koordinátori értekezlet fókuszában továbbra is a hálózat aktivizálása és a jó gyakorlatok megosztása volt.

2018-ban a gyermekközpontú igazságszolgáltatás munkacsoport a koordinátorok segítségével összegyűjtötte a pártfogó felügyelet aktuális magatartási szabályait, az ezekből készített összefoglalót a honlapon is elhelyezte.

2018-ban a koordinátorok minden törvényszék területén képzést, workshopot vagy kerekasztal megbeszélést szerveztek gyermekközpontú igazságszolgáltatás témában.

A munkacsoport tagok elkészítették az új Büntetőeljárás Kódex alapján a kiskorúakat érintő formanyomtatványokat, és kidolgozták az új Pp. gyermekeket érintő formanyomtatványait is.

2018 novemberében az OBH a MIA gyermekközpontú igazságszolgáltatás országos konferenciát szervezett, amelynek fókuszában a gyermekek meghallgatása állt, életkori sajátosságaikra figyelemmel.

VI.4. Tanúgondozás és áldozatvédelem

A XXI. század elején a bíróságok az ügyfelek igényeire reagálva kimunkálták a tanúgondozás intézményét, melynek alapvető célja volt, hogy a bíróságokra tanúként idézett személyek számára megfelelő tájékoztatást adjanak a jogaikról és kötelezettségeikről. Az ügyfelek a felmerülő kérdéseiket ezután a bíróság kijelölt munkatársával, a tanúgondozóval egyeztethették. 2013-ban az OBH Elnöke a tanúgondozást, mint programot országos szintre emelte, ezzel is támogatva a bíróságokhoz való hozzáférés egyszerűsítés, mint stratégiai cél megvalósítását.

A program fókuszában a bírósági tárgyalásokra megidézett tanúk széleskörű és közérthető tájékoztatása, a meghallgatáskor szükségszerű várakozásban rejlő traumák csökkentése, a félelemmentes vallomástétel biztosítása érdekében tett intézkedések, valamint a kihallgatási körülmények jobbra tétele álltak.

A tanúgondozók száma évről évre nőtt, a 2014. évben nyilvántartott 164 fős létszám 2018-ra elérte az ügyfelek igényeihez és az optimális munkateher kívánalmához igazodó, 269 fős létszámot. 2018-ban Magyarország bíróságain a tanúgondozókhöz ismét húszezret meghaladó, regisztráltan 20.633 megkeresés érkezett.

A tanúgondozás az ügyfélközpontú szemléletből nőtte ki magát, az intézmény eredményességét mutatja, hogy egyre több jogaival és kötelezettségeivel tisztában lévő ügyfél lép kapcsolatba a bíróságokkal, a tanúbeadványok száma kimutathatóan csökken, míg az idézésre történő megjelenési hajlandóság nő.

A bíróságra megidézett tanúk számára biztonságot jelenthet, ha az eljárás más szereplőitől, így különösen a vádlottól külön várakozhatnak a kihallgatását megelőzően. A bírósági szervezet igyekszik ezt az igényt kielégíteni, az új és felújított bírósági épületekben külön erre a célra kialakított helyiségben, a tanúszobában történhet ez a várakozás. 2018-ban hazánk bíróságain 66 tanúszoba és a tanúk várakoztatása érdekében is használt gyermek-meghallgató és közvetítői helyiség állt az ügyfelek rendelkezésére.

Az ügyfelek pontos tájékoztatása érdekében a megújult www.birosag.hu oldalon „Tanúgondozó kereső” áll rendelkezésre, továbbá az OBH és a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem együttműködésében 2018-ban elkészült a Bírósági Iránytű animációs kisfilm-sorozat két epizódja, amely ugyancsak a bíróságokra tanúként megidézett ügyfelek közérthető tájékoztatását szolgálja. A „Tárgyalásra megyek” című epizódban a tanú teendői, jogai és kötelezettségei kerülnek fókuszba az idézés kézhezvételétől a bíróságra való megérkezéséig, míg a „Tanúként a bíróságon” címet viselő második epizód a tanú tárgyalás során felmerülő kötelezettségeire és jogaira helyezte a hangsúlyt.

A bűncselekmények és szabálysértések áldozatai a legtöbb esetben tanúként kerülnek meghallgatásra az eljárásokban, így 2015-től a tanúgondozás országos program kiegészült az áldozatvédelem témájával.

Az OBH nagy hangsúlyt fektet a képzésekre, amelyekkel a bírákat és igazságügyi alkalmazottakat támogatja a hatékony munkavégzésben és az időszzerű ítélkezésben. Ezt a célt szolgálta a programhoz kapcsolódó országos konferencia megrendezése is 2018 áprilisában, melynek fókuszában az áldozatvédelmi kérdések megvitatása és a kommunikáció támogatása állt. 2018 decemberében rendeztük meg a tanúgondozók koordinátorainak első értekezletét is, ahol sor került az együttműködést elősegítő javaslatok, célok megfogalmazására, illetve a távmeghallgatás témája is kiemelt szerepet kapott.

A bírósági szervezet fontos célja, hogy a munkánk során felismert áldozatokat az eljárási pozíciójuktól függetlenül kellő érzékenységgel kezeljük, hiszen a bírósági eljárás traumát okozhat a résztvevők számára, azonban érzékeny kezeléssel elkerülhető a másodlagos sérülés. A hatékony együttműködés a társszervekkel az áldozatvédelem sikerének záloga lehet. 2018-ban zárult az a Belső Biztonsági Alap finanszírozású projekt, amelyben, az OBH az Országos Rendőr-főkapitányság együttműködő partnereként részt vett az „Áldozatvédelmi képzés az emberkereskedelem területén” elnevezésű képzéssorozatban, míg a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai között megvalósuló hatékonyabb együttműködés érdekében az OBH 2018-ban több szakmai értekezleten is bemutatta a bírósági szervezet törekvéseit és eredményeit az áldozatvédelem témájában, ezzel is megerősítve a társszervekkel kialakított kapcsolati hálót.

VI.5. Jó gyakorlatok

A bíróságok folyamatos működésük során számos olyan megoldást, gyakorlatot, módszert, alkalmazást dolgoznak ki, amelyek hatékonyabb, időszzerűbb, pontosabb munkavégzést vagy feladatmegoldást biztosítanak. Az OBH ezen jó gyakorlatok gyűjtését, elemzését, országos megosztását kiemelt feladatának tekinti, ezért a bíróságok központi intranetes oldalán külön menüpontot működtet, amely lehetőséget teremt arra, hogy az egyes bíróságok, valamint az OBH által kidolgozott jó gyakorlatok gyorsan és egyszerűen minden érintett számára elérhetővé váljanak.

A terület fontosságát jelzi, hogy a jó gyakorlatok katalógusát az Igazgatási szabályzat országos programmá emelte. Ennek alapját az ún. ÁROP pályázatokban elért eredmények teremtették meg.

Az OBH 2015-től rendez jó gyakorlat börzét, amely rendezvényeken a bíróságok számára lehetőség nyílt bemutatni saját, és megismerni a többi bíróság jó megoldásait, módszereit.

Az immár hagyománnyá váló börzék 2017-től már tematikus jelleggel kerültek megrendezésre, azaz a bíróságok egy-egy nagyobb témára vonatkozóan mutatták be a saját gyakorlataikat, majd ezt követően workshop keretében tárgyalták meg a témára vonatkozó aktuális kérdéseket.

Figyelemmel arra, hogy a panasznap i ügyintézésben is lényegi változásokat hozott az új Pp., az OBH 2018. április 10–11-én Siófokon ebben a témában tartotta a 2018. év első jó gyakorlat börzét. A börzén országosan, a járásbíróságtól az ítélőtáblai szintig képviseltették magukat bírósági vezetők, bírák és igazságügyi alkalmazottak, míg a rendezvény első napján az Igazságügyi Minisztérium és a Somogy Megyei Kormányhivatal munkatársai is részt vettek. A börzén részt vevők megfogalmazták, hogy a jogszabályváltozás következtében a jogintézmény szerepe jóval szűkebb, mint korábban volt: a bíróság csak a jogi képviselő nélkül eljáró ügyfelek új Pp.-ben meghatározott kereseteit és nyilatkozatait rögzítheti. A rendezvényt követően az OBH elnöke „Nevezzük át a Panasznapot!” címen pályázatot hirdetett bírák és igazságügyi alkalmazottak számára. A pályázat célja a jogszabályi környezet változása folytán meghaladottá vált elnevezés közérthető megváltoztatása volt, mely tükrözi, hogy a nyilvános ügyfélfogadási időben a bírósághoz forduló felek a Pp. alapján egy hatékonyabb, professzionális szolgáltatáshoz jutnak. A pályázatra összesen 137 érvényes pályázat és 293 db névjavaslat érkezett. Az új elnevezés az „Ügyfélsegítő” lett. Az OBH az ügyfelek tájékoztatása érdekében a névváltozásról a bírósági szervezetet és az igazságszolgáltatás tevékenységéhez kapcsolódó társszerveket is értesítette. A panasznapal foglalkozó jó gyakorlat börze eredményeit az új Pp. hatályosulását támogató munkacsoporttal is megosztottuk.

A Debreceni Törvényszék területén évek óta működik a helyben megvalósított azon munkaszervezési módszer, amely „debreceni modell” néven ismert a bírósági igazgatásban. A modell sikerességét az ügyforgalmi adatok és a dolgozói visszajelzések is igazolták. Ennek okán az OBH 2018. július 3-4-én Debrecenben jó gyakorlat börzét rendezett, amelynek célja a „debreceni modell” bírósági vezetőkkel, bírákkal történő személyes megismertetése volt, így sor kerülhetett a bevezetéssel és az alkalmazással kapcsolatos módszerek, nehézségek és eredmények workshop keretében történő megvitatására.

A börze tapasztalatai alapján 2018. október 1. napjától a törvényszékeknek lehetőségük nyílt az illetékességi területükön működő járásbíróságokon a modell, illetve egyes elemei pilot jellegű bevezetésére. Ennek keretében a Budapest Környéki Törvényszék a Gödöllői Járásbíróságon és a Monori Járásbíróságon, a Fővárosi Törvényszék – a Pesti Központi Kerületi Bíróság Szervezetfejlesztési Programjára is figyelemmel – a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon, a Nyíregyházi Törvényszék a Mátészalkai Járásbíróságon, a Szegedi Törvényszék a Szegedi Járásbíróságon egészében; a Kecskeméti Törvényszék a Kecskeméti Járásbíróságon, a Bajai Járásbíróságon, és a Kiskunhalasi Járásbíróságon részben vállalta a debreceni modell bevezetését.

Az első eredmények szerint a hatékony és időszerű ítélezés megvalósulását szolgáló, jó gyakorlatnak számító munkaszervezési módszerek van létjogosultsága más bíróságokon is.

VI.6. Ügyfélkapcsolatok

Az OBH elnökének egyik stratégiai célja a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése, az állampolgárok információszerzésének megkönnyítése. E cél megvalósítását szolgálják az egységes megjelenésű ügyfélközpontok, az ügyfelek részére szóló bírósági tájékoztató anyagok, valamint az ügyfél-elégedettség mérés.

Az ügyfelekkel történő kapcsolattartás egyik helyszíne az ügyfélközpont, amely biztosítja az állampolgárok számára a gyors és modern, elektronikus megoldásokon alapuló ügyintézt, továbbá azt, hogy kulturált körülmények között tanulmányozhassák az ügyiratokat, vagy kapjanak felvilágosítást. Az ügyfélközpontok egységes arculata egyszerre jelenti az ügyfélfogadásra szolgáló helyiségek egyedi arculatának kialakítását, az ügyintézési folyamatok egységesítését, valamint az ott dolgozók megfelelő képzését és közérthető tájékoztató anyagok kiadását.

Az első ügyfélközpont 2018. áprilisában, az Egri Törvényszéken került átadásra, melyet a Szigetszentmiklósi Járásbíróságon kialakított ügyfélközpont követett 2018. októberében. A további ügyfélközpontok megvalósításának koordinálására az OBH elnöke 2018. októberében Ügyfélközpontok egységes kialakítását támogató munkacsoportot hozott létre, melynek egyik célja egy olyan kézikönyv összeállítása, mely komplexen összefoglalja az ügyfélközpontok kialakításának és működtetésének metódusát, ezzel hathatós segítséget és iránymutatást nyújtva az egyes bíróságoknak a saját ügyfélközpontjuk létrehozásához.

Az ügyfélkapcsolat fontos része az ügyfél-elégedettség mérés, mely a bíróságokon 2013-ban kezdődött el. Ennek lényege, hogy az igazságszolgáltatásban részt vevő ügyfelektől visszajelzést kaphasson a bírósági szervezet arról, hogy mennyire elégedettek a bíróságok működésével (például a kezelő irodán dolgozók felkészültségével, az akadálymentesítéssel, a bíróság épületének állapotával). A cél az, hogy az eddigi, összességében pozitív visszajelzések segítségével minél inkább ügyfélbaráttá váljon az igazságszolgáltatás, de a kérdőív ne tartalmazzon a bírói munka minősítésére vonatkozó kérdést.

2018. évben megkezdődött a bírósági ügyvitel során a bíróság és az ügyfelek között alkalmazandó kapcsolattartási formák szabályairól szóló 2/2015. (IV.13.) OBH elnöki ajánlás felülvizsgálata, valamint a bíróságok ügyfélkapcsolatairól szóló OBH utasítás kidolgozása, amelynek végső formába öntésével az Ügyfélközpontok egységes kialakítását támogató Munkacsoport foglalkozik. Az utasítás tervezet külön alcímben rendelkezik az ügyfélelégedettség-mérésről, melynek keretében kidolgozásra került az országosan egységes alapú ügyfél-elégedettségi kérdőív. A tervezet rendelkezéseket tartalmaz többek között az ügyfélelégedettség-mérésének lebonyolítására, és eredményeinek felhasználására, valamint meghatározza az ügyfélelégedettség-mérés folyamatában az OBH feladatait. A szabályozás alapjait az OBH által 2017. november 8-9. napjain megrendezett jó gyakorlat börze során összegyűjtött bírósági tapasztalatok adták.

Az országosan egységes alapú ügyfél-elégedettség mérés eredményei a jövőben segíthetik a bírósági szolgáltatások központi szintű fejlesztéseinek meghatározását.

VII. Az OBH európai uniós forrásokból finanszírozott projektjei

A bíróságok egyszerű és kényelmes elérhetősége olyan kívánalom, amely jogosan merül fel az állampolgároknál. Annak érdekében, hogy mindenki gyorsan és hatékonyan tájékozódhasson bírósági ügyeinek állásáról, az OBH a 2014. évben lezárult, európai uniós forrásokból finanszírozott projektjeinek eredményeként 2015. évtől korszerű, elektronikus megoldásokat tett elérhetővé az állampolgárok számára.

A projektekkal megvalósuló fejlesztések egyben segítik a bírák időszerű ítélkezését és az informatikai alkalmazások által lehetővé tett mértékben enyhítik az adminisztratív terheket.

Az OBH-ban 2014-ben egyidejűleg **három európai uniós forrásból finanszírozott projekt (EKOP 1.1.16. “Üzenő” projekt, az EKOP 2.1.22. “Levelező” projekt és az EKOP 2.A.2. “Hírvivő” projekt)** megvalósítása volt folyamatban, melyek 2014. év végére lezárultak. A projekt keretében megvalósult **2015. évben bevezetett alábbi informatikai fejlesztések fenntartása és üzemeltetése 2018. évben is problémamentesen zajlott:**

- a munkateher-mérés alapjait megteremtő súlyszám alkalmazása,
- e-panaszügyintézés a nap 24 órájában, a hét minden napján,
- pertartam-kalkulátor alkalmazás,
- Bírósági Elektronikus Tájékoztató és Figyelmeztető Rendszer (BETFR),
- Bírói Határidő Értesítő Szolgáltatás,
- Automatikus adatlap-kitöltés funkció,

Az OBH-ban 2018-ban folytatódott „**A bírósági igazgatás további elektronizálása (Digitális Bíróság)**” című, **KÖFOP-1.0.0.-VEKOP-15-2017-00052 azonosító számú projekt** megvalósítása. A támogatási összeg 2,5 milliárd Ft.

A projekt átfogó célja a bürokráciacsökkentés. A megvalósuló fejlesztések eredményeként az ügyfelek gyorsabban és kisebb költséggel intézhetik ügyeiket. A bíróságokon pedig csökkennek az adminisztratív terhek, így hatékonyabb munkavégzés biztosítható.

2018-ban a projektben megtörtént a szükséges hardver és szoftvereszközök beszerzése és leszállítása. Emellett megkezdődött az új rendszerek fejlesztése. A fejlesztésben a bírósági szervezetből alakított szakmai munkacsoportok jelentős szerepet vállaltak a követelmények meghatározása és a rendszerek tervezése tekintetében, a szükséges szabályzók kidolgozásában és majd a későbbiekben a rendszerek tesztelésében, bevezetésében is fontos feladataik lesznek.

A projekt keretében megvalósuló fejlesztések három fő területet érintenek.

Az első terület a bírósági határozatok közzétételének és anonimizálásának fejlesztése, mely a Bírósági Határozatok Gyűjteménye keresőmotorja, valamint a bírósági határozatok anonimizálását biztosító program továbbfejlesztését foglalja magában.

A második a bírósági eljárások iratainak elektronizálása (E-Akta) és a bírósági periratok elektronikus betekintésének biztosítása, mely fejlesztések a bírósági akta valamennyi iratának elektronizálását, a periratok bírák általi elektronikus elérhetőségének biztosítását, valamint az ügyfelek számára a tértől és időtől független online iratbetekintés megvalósulását eredményezik majd.

A harmadik fejlesztési terület a bírósági szakrendszerek és a Központi Kormányzati Szolgáltatás Busz (KKSZB) közötti kapcsolat megteremtése, mely az elektronikusan elérhető közhiteles nyilvántartások bírósági szakrendszerekkel való online összekapcsolását jelenti.

A **KEHOP keretében** az OBH két projekt („Bírósági épületek energetikai fejlesztése” valamint „Bírósági és ügyészségi épületek energetikai fejlesztése”) megvalósítása során az ország több pontján épületkorszerűsítéseket hajt végre összesen 1,7 milliárd forint felhasználásával. A fejlesztés **az energiahatékonyság javítására irányul, célja a bíróságok és az ügyészségek által használt épületek energiafelhasználásának csökkentése, a hatékonyság javítása.**

2018-ban az OBH az NFSI Nemzeti Fejlesztési és Stratégiai Intézet Nonprofit Kft. konzorciumi partnereként megkezdte a projektek megvalósítását. Elkészült három fejlesztendő épület – Pécsi Ítéltábla és Törvényszék, Komlói Járásbíróság, Bajai Járásbíróság – kiviteli tervdokumentációja és a tervek alapján megindultak a közbeszerzési eljárások.

Az energetikai korszerűsítés érinti még az Egri Járásbíróság, Ózdi Járásbíróság, Nyíregyházi Törvényszék és a Gyulai Törvényszék épületeit is.

2018. július 1. napján hatályba lépett a 2017. évi C. törvény a büntetőeljárásról, amely többek között új szabályozásként megjelenítette a telekommunikációs eszközök használatát, mint a büntetőeljárás gyors, illetve költséghatékony eszközét.

Az új jogintézmény célja az érintett személyek jelenlétének a biztosítása. Az OBH a hatályba lépés előtt a korábban sikeresen megkezdett és eredményesen befejezett VIKI projekt tapasztalatainak felhasználásával a távmeghallgatás, a tárgyalótermi kép- és hangrögzítés országos szintű bevezetése megvalósítására előkészítette a saját **VIA VIDEO projektjét**, melynek eredményeit az V.4.1. pont mutatja be.

A projekt megvalósítását támogató technikai szolgáltatások fejlesztése (foglalási rendszer, végponti telefonkönyv) is megvalósult.

2. A Bíróságok fejezet 2018. évi költségvetési előirányzatainak felhasználása

Az Országgyűlés a Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvényben a VI. Bíróságok fejezet részére az alábbiakban ismertetett előirányzatokat fogadta el:

1.1. Támogatás	112.390,1 millió Ft
1.2. Bevétel	2.258,1 millió Ft
1.3. Kiadás	114.648,2 millió Ft

Bíróságok fejezet 2018. évi költségvetési előirányzatainak változása

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás	Létszám
2017. évi C. törvény szerinti előirányzat	114 648,2	2 258,1	112 390,1	67 357,8	11 097,0
Módosítások jogcímenként					
Minimálbér és garantált bérminimum emelésre kapott előirányzati többlet	3,1	-	3,1	2,6	

Az 1254/2018. (V.31.) Korm. határozat alapján 2018. évi kompenzációra kapott előirányzati többlet	52,8	-	52,8	44,2	
1347/2018. (VII.26.) Korm. határozat alapján (BE módosítással kapcsolatban)	3 871,4	-	3 871,4	101,0	
Az ügyészségi és igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerének változásából adódó többlettámogatás	9 974,0	-	9 974,0	8 331,8	
1263/2018 (VI.11.) Korm. határozat a 2018. évi honvédelmi-igazgatási feladatok végrehajtásához szükséges költségvetési többlet	2,0	-	2,0	-	
Bevételi többlet	4 731,9	4 731,9	-	753,3	
Előirányzat maradvány igénybevétele	12 262,5	12 262,5	-	-	
Költségvetési támogatás	7 445,8	-	7 445,8	6 141,1	
Átcsoportosítás intézményi előirányzatra	- 6 610,5	-	- 6 610,5	- 1 561,9	
2018. évi módosított előirányzat	146 381,2	19 252,5	127 128,7	81 169,9	11 017,0

Az előirányzatok és azok teljesítésének alakulása:

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	2017. évi tény	2018. évi eredeti előirányzat	2018. évi törvényi módosított előirányzat	2018. évi módosított előirányzat	2018. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	millió forintban, egy tizedessel					% -ban	
Kiadás	113 471,3	114 648,2	114 648,2	146 381,2	126 033,8	111,1	86,1
ebből: személyi juttatás	68 275,0	67 357,8	67 357,8	81 169,9	78 733,8	115,3	97,0
Bevétel	6 992,2	2 258,1	2 258,1	6 990,0	6 990,0	100,0	100,0
Támogatás	105 418,3	112 390,1	112 390,1	127 128,7	127 128,7	120,6	100,0
Költségvetési maradvány	13 323,3	-	12 262,5	12 262,5	12 262,5	92,0	100,0
Létszám (fő)	10 761,0	11 097,0			11 017,0		

A kiadások (személyi juttatások) 2018. évi módosított előirányzat-növekedése nagyrészt az ügyészségi és igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló törvény alapján biztosított többlettámogatás összege.

A kiadás növekedése központi költségvetés terhére finanszírozott, amelynek összege megjelenik a támogatás soron.

2.1. 1. cím Bíróságok

Az 1.cím Bíróságok 2018. évi költségvetési előirányzatainak változása

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás	Létszám
2017. évi C. törvény szerinti előirányzat	103 901,0	2 066,1	101 834,9	63 213,8	10 771,0
Módosítások jogcímenként					

Minimálbér és garantált bérminimum emelésre kapott előirányzati többlet	2,6		2,6	2,2	
Az 1254/2018. (V.31.) Korm. határozat alapján 2018. évi kompenzációra kapott előirányzati többlet	50,3		50,3	42,1	
1347/2018. (VII.26.) Korm. határozat alapján (BE módosítással kapcsolatban)	3 871,4		3 871,4	101,0	
Az ügyészségi és igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerének változásából adódó többlettámogatás	9 686,0		9 686,0	8 091,3	
1263/2018 (VI.11.) Korm. határozat a 2018. évi honvédelmi-igazgatási feladatok végrehajtásához szükséges költségvetési többlet	2,0		2,0		
Bevételi többlet	4 552,8	4 552,8		753,3	
Előirányzat maradvány igénybevétele	7 834,4	7 834,4			
Költségvetési támogatás	7 222,7		7 222,7	6 056,2	
2018. évi módosított előirányzat	137 123,2	14 453,3	122 669,9	78 259,9	10 726,0

Az 1. cím Bíróságok 2018. évi előirányzatai és azok teljesítésének alakulása:

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	2017. évi tény	2018. évi eredeti előirányzat	2018. évi törvényi módosított előirányzat	2018. évi módosított előirányzat	2018. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	millió forintban, egy tizedessel					%-ban	
Kiadás	105 940,7	103 901,0	103 901,0	137 123,2	118 292,7	111,7	86,3
ebből: személyi juttatás	65 750,4	63 213,8	63 213,8	78 259,9	75 906,8	115,4	97,0
Bevétel	6 746,7	2 066,1	2 066,1	6 618,9	6 618,9	98,1	100,0
Támogatás	100 806,4	101 834,9	101 834,9	122 669,9	122 669,9	121,7	100,0
Költségvetési maradvány	6 222,0	–	7 834,4	7 834,4	7 834,4	125,9	100,0
Létszám (fő)	10 462,0	10 771,0			10 726,0		

2.1.1. A költségvetési támogatás

A költségvetési támogatás az eredeti előirányzathoz képest **20.835,0 millió forinttal** nőtt. A növekedés a garantált bérminimum és minimálbér-növekedésből, a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2018. évi kompenzációjából, az ügyészségi és igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerének változásából, valamint az 1263/2018 (VI.11) számú Korm. határozat alapján a 2018. évi honvédelmi-igazgatási feladatok finanszírozására biztosított előirányzathoz származik.

2.1.2. A saját bevételek teljesítése és a 2017. évi előirányzat-maradványok felhasználása összesen 14.453,3 millió Ft

ebből:

– működési célú tám. államháztartáson belülről	1.254,8 millió Ft
– felhalmozási célú tám. államháztartáson belülről	1.859,3 millió Ft
– közhatalmi bevétel	3.063,8 millió Ft

– működési bevétel	335,8 millió Ft
– felhalmozási bevétel	14,8 millió Ft
– működési célú átvett pénzeszköz	0,5 millió Ft
– felhalmozási célú átvett pénzeszköz	89,8 millió Ft
– előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele	7.834,4 millió Ft

2.1.3. A kiadási előirányzat teljesítése 118.292,7millió Ft

A kiadási előirányzat teljesítése kiemelt előirányzatonként:

– személyi juttatások	75.906,8 millió Ft
– munkaadókat terhelő járulékok és a szoc. hozzájárulási adó	15.742,1 millió Ft
– dologi kiadások	17.306,8 millió Ft
– ellátottak pénzbeli juttatásai	14,4 millió Ft
– egyéb működési célú kiadások	398,7 millió Ft
– felhalmozási kiadások	8.903,2 millió Ft
– egyéb felhalmozási célú kiadások	20,7 millió Ft

2.1.3.1. Személyi juttatások

A személyi juttatások a legnagyobb részarányt képviselő kiemelt előirányzat a kiadásokon belül. A 2018. évi eredeti előirányzat (63.213,8 millió forint) fedezetet nyújtott a foglalkoztatottak személyi juttatásai között a munkavállalókat alanyi jogon megillető a Bjt-ben és az Iasz-ban előírt kötelezettségekre, valamint a külső személyi juttatások körébe tartozó kifizetésekre. Év közben az ügyészségi és igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerére vonatkozó jogszabályi változásából eredően 8.091,3 millió forint került kormányzati hatáskörben biztosításra.

A személyi juttatásokra felhasznált összeg 75.906,8 millió forint, amely az **összes kiadás 64,1%-át képezi.**

A személyi juttatásokon belül a foglalkoztatottak személyi juttatásaira teljesített kiadás **74.810,4 millió** forint, amely tartalmazza a Bjt. és az Iasz. alapján kifizetendő illetmények, a jogszabályi változásból eredő többletek, a kötelező előresorolások összegét, a készenléti, az ügyeleti, a helyettesítési díj, a túlóra, a jubileumi jutalom, a napidíj, a közlekedési költségtérítés és a bírácnak járó cafeteria rendszer keretén belül a személyhez kapcsolódó költségtérítéseket.

A **külső személyi juttatásokra kifizetett összeg 1.096,4 millió** forint, amely különösen az ítélezésben, illetve a bírói eljárásban közreműködő ülnökök, szakértők, tanúk, a képzésben részt vevők megbízási díja, a felmentési idejét töltő munkavállalók részére a munka alóli tényleges felmentési időre kifizetett felmentési illetmény összegét tartalmazza.

2.1.3.2. A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó

A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó címen az eredeti előirányzat 15.307,9 millió forint, a teljesített előirányzat 15.742,1 millió forint. A különbséget döntően az ügyészségi és igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerének változásából ered, finanszírozása központi költségvetésből történt.

2.1.3.3. Dologi kiadások

A dologi kiadások eredeti előirányzata 17.790,8 millió forint, amely a saját bevételi többletek összegével, az előirányzat-maradvány igénybevételével és a kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítással 20.735,7 millió forintra növekedett, az előirányzat változás +2.944,9 millió forint.

A teljesítés 17.306,8 millió forint, amely a módosított előirányzatnak 83,5 %-a. A módosított előirányzat és teljesítés közötti különbséget értéke 3.428,9 millió forint összegben maradványként fordul át a 2019. évre, amelyből 2.304,9 millió forint kötelezettségvállalással terhelt, ezen fennmaradó összeg nagyobb részéből a 2018. évet érintő, igazságszolgáltatásban közreműködők számlái kerültek kifizetésre. Az 1.124,0 millió forint kötelezettségvállalással nem terhelt összeg a regionális illetékességgel eljáró Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság felállításához 2018. II. ütemben tervezett fejlesztésekre kapott összeg, mely ütem nem indult meg.

2.1.3.4. Felhalmozási kiadások

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	2018. évi előirányzat		2018. évi teljesítés
	eredeti	módosított	
Beruházás	7 307,5	16 754,6	7 511,0
Felújítás	266,0	3 605,9	1 392,2
Felhalmozási kiadások összesen	7 573,5	20 360,5	8 903,2

Az eredeti előirányzat év közben 12 787,0 millió forinttal növekedett. Ennek fedezete az előző évi intézményi maradványok felhasználása, a fejezeti kezelésű előirányzatokból átcsoportosított igazságszolgáltatás beruházási előirányzat előző évi előirányzat-maradványa és a kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítása.

A **beruházások előirányzati sor** teljesítése 7 511,0 millió forint, melyből többek között magába foglalja az alábbiakat:

- Gödöllő Járásbíróság teljes körű rekonstrukciójának I. üteme
- Egri Törvényszék épületének teljes körű rekonstrukciója
- Érdi Járásbíróság új épület-beruházás megkezdése,
- Egységes megjelenésű ügyfélközpontok kialakítása
- bírósági épületek energetikai korszerűsítésének kiadásait.

A **felújítási előirányzatok** teljesítése 1 392,2 millió forint.

2.1.3.5. Egyéb működési célú kiadások

A sorra eredeti előirányzat tervezése nem történt, a módosított előirányzat összege 398,7 millió forint, amely teljes egészében teljesült.

2.1.4. A 2018. évi előirányzat-maradvány alakulása:

A 2018. évi jóváhagyandó előirányzat-maradványa **18.830,5 millió** forint, amelyből 12.118,0 millió forint kötelezettségvállalással terhelt. (A kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány összege 6.712,5 millió forint az 1. Cím tekintetében, melynek beutalása a Központi Maradvány-elszámolási Alap számlájára megtörtént a 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet alapján

2.1.5. Az 1. cím Bíróságok 2018. évi összevont mérlegfőösszegének értéke 105.050,7 millió forint, mely az előző évi értéket 19,7 %-kal haladta meg. A saját tőke mérleg értéke 66.358,8 millió forint.

Az adott kölcsönök állományában a bírák és igazságügyi alkalmazottak részére nyújtott lakáscélú támogatás szerepel, év végi állománya 15,9 millió forint. A lakásvásárlási és korszerűsítési kölcsön kérelmekre 2018. évben 15,0 millió forint folyósítása történt, melynek forrását a befolyó törlesztő részletek biztosították.

2.2. 2. cím Kúria

A 2. cím Kúria 2018. évi költségvetési előirányzatainak változása

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás	Létszám
2017. évi C. törvény szerinti előirányzat	3 602,3	192,0	3 410,3	2 582,1	326,0
Módosítások jogcímenként					
Minimálbér és garantált bérminimum emelésre kapott előirányzati többlet	0,5		0,5	0,4	
Az 1254/2018. (V.31.) Korm. határozata alapján 2018. évi kompenzációra kapott előirányzati többlet	2,5		2,5	2,1	
Az ügyészégi és igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerének változásából adódó többlettámogatás	288,0		288,0	240,5	
Bevételi többlet	125,0	125,0			
Előirányzat maradvány igénybevétele	193,1	193,1			
Költségvetési támogatás	223,1		223,1	84,9	
2018. évi módosított előirányzat	4 434,5	510,1	3 924,4	2 910,0	291,0

A 2. cím Kúria 2018. évi előirányzatai és azok teljesítésének alakulása:

millió forintban egy tizedessel

Magnevezés	2017. évi tény	2018. évi eredeti előirányzat	2018. évi törvényi módosított előirányzat	2018. évi módosított előirányzat	2018. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	millió forintban, egy tizedessel					% -ban	
Kiadás	3 607,1	3 602,3	3 602,3	4 434,5	4 029,9	111,7	90,9
ebből: személyi juttatás	2 509,6	2 582,1	2 582,1	2 910,0	2 827,0	112,6	97,1
Bevétel	245,5	192,0	192,0	317,0	317,0	129,1	100,0
Támogatás	3 410,8	3 410,3	3 410,3	3 924,4	3 924,4	115,1	100,0
Költségvetési maradvány	143,9	–	193,1	193,1	193,1	134,2	100,0
Létszám (fő)	299,0	326,0			291,0		

2.2.1. A költségvetési támogatás

A költségvetési támogatás az eredeti előirányzathoz képest **514,1 millió forinttal** nőtt. A növekedés a garantált bérminimum és minimálbér-növekedésre, a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2018. évi kompenzációjára, az ügyészségi és igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerének változásából eredő többletre biztosított előirányzathoz származik.

2.2.2. A saját bevételek teljesítése és a 2017. évi előirányzat-maradványok felhasználása összesen **510,1 millió Ft**

ebből:

- működési bevétel	316,8 millió Ft
- felhalmozási bevétel	0,2 millió Ft
- előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele	193,1 millió Ft

A tervezett kiadások fedezetét az előző évekhez hasonlóan nagyobb részt a költségvetési támogatás biztosította (97,3%). 2018. évben a Kúriának 316,8 millió Ft működési bevételi többlete keletkezett. A Kúria kiszámlázott intézményi működési bevételeinek túlnyomó része a Legfőbb Ügyészség és a Fővárosi Ítéltábla közös épületben történő elhelyezéséhez kapcsolódó bevételből származik, mely továbbszámlázásból származó bevételi többlet a dologi kiadásoknál előzetesen megfinanszírozott közüzemi-, és épületüzemeltetési költségek fedezete.

2017. évben 0,2 millió forint felhalmozási bevétel keletkezett egyéb tárgyi eszköz értékesítésből.

2.2.3. A kiadási előirányzat teljesítése 4.029,9 millió Ft

A kiadási előirányzat teljesítése kiemelt előirányzatonként:

- személyi juttatások	2.827,0 millió Ft
- munkaadókat terhelő járulékok és a szoc. hozzájárulási adó	587,9 millió Ft
- dologi kiadások	281,0 millió Ft
- egyéb működési célú kiadások	1,6 millió Ft
- felhalmozási kiadások	332,4 millió Ft

2.2.3.1. Személyi juttatások

A személyi juttatások a legnagyobb részarányt képviselő kiemelt előirányzat a kiadásokon belül. A 2018. évi eredeti előirányzat (2.582,1 millió forint) fedezetet nyújtott a foglalkoztatottak személyi juttatásai között a munkavállalókat alanyi jogon megillető a Bjt.-ben és az Iasz.-ban előírt kötelezettségekre, valamint a külső személyi juttatások körébe tartozó kifizetésekre. Év közben az ügyészségi és igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerére vonatkozó jogszabályi változásából eredően 240,5 millió forint került kormányzati hatáskörben biztosításra.

A személyi juttatásokra felhasznált összeg 2.827,0 millió forint, amely az **összes kiadás 70,1 %-át képezi.**

A foglalkoztatottak személyi juttatásaira teljesített kiadás **2.761,3 millió** forint, amely tartalmazza a Bjt. és az Iasz. alapján kifizetendő illetmények, kötelező előresorolások összegét, a készenléti, az ügyeleti, a helyettesítési díjakat, a túlóra, a jubileumi jutalom, a napidíj, a közlekedési költségtérítés és a bíróknak járó cafetéria rendszer keretén belül a személyhez kapcsolódó költségtérítéseket.

A **külső személyi juttatásokra kifizetett összeg 65,7 millió** forint, amely különösen az ítélkezésben, illetve a bírói eljárásban közreműködő szakértők, az oktatásban részt vevők megbízási díját, valamint a reprezentációs kiadások összegét tartalmazza.

2.2.3.2. A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó

A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó címen az eredeti előirányzat 653,5 millió forint, a teljesített előirányzat 587,9 millió forint.

2.2.3.3. Dologi kiadások

A dologi kiadások fedezetére 2018. évben az elemi költségvetésben az előző évi eredeti előirányzattal megegyező összegben, 289,7 millió Ft került jóváhagyásra, A gazdálkodási keretet bővítette az előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele, az irányító szerv jóváhagyásával felhasznált 2018. évi bevételi többlet, valamint csökkentette az intézményi beruházásra, felújításra történő átcsoportosítások összege. Az előirányzat-változásokat figyelembe véve dologi kiadásokra éves szinten 281,0 millió Ft állt rendelkezésre, amely teljes mértékben felhasználásra került.

2.2.3.4. Felhalmozási kiadások

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	2018. évi előirányzat		2018. évi teljesítés
	eredeti	módosított	
Beruházás	77,0	221,2	90,3
Felújítás	0,0	386,7	242,1
Felhalmozási kiadások összesen	77,0	607,9	332,4

Az eredeti előirányzat évközben 530,9 millió forinttal növekedett. Ennek forrása az előző évi intézményi maradvány felhasználása, saját megtakarítás átcsoportosítása és a fejezeti kezelésű előirányzatok átcsoportosításából adódik.

2.2.4. A 2018. évi előirányzat-maradvány alakulása:

Az intézmény 2018. évi jóváhagyandó előirányzat-maradványa **404,6 millió forint**, amely teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt.

2.2.5. A 2. cím Kúria 2018. évi összevont mérlegfőösszegének értéke 1.809,2 millió forint, amely az előző évi értékhez képest 29,9 %-os növekedést mutat. A saját tőke mérleg értéke 1.425,7 millió forint.

A befektetett eszközök értéke 192,4 millió Ft-tal növekedett az előző évihez képest.

2.3. 3. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok

A 3. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok 2018. évi költségvetési előirányzatainak változása

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás	Létszám
2017. évi C. törvény szerinti előirányzat	7 144,9	0,0	7 144,9	1 561,9	0,0
Módosítások jogcímenként					
Bevételi többlet	54,1	54,1			
Előirányzat maradvány igénybevétele	4 235,0	4 235,0			
Átcsoportosítás intézményi előirányzatra	- 6 610,5	0,0	- 6 610,5	- 1 561,9	
2018. évi módosított előirányzat	4 823,5	4 289,1	534,4	0,0	0,0

A 3. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok 2018. évi előirányzatai és azok teljesítésének alakulása:

millió forintban egy tizedessel

Magnevezés	2017. évi tény	2018. évi eredeti előirányzat	2018. évi törvényi módosított előirányzat	2018. évi módosított előirányzat	2018. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	millió forintban, egy tizedessel					% -ban	
Kiadás	3 923,5	7 144,9	7 144,9	4 823,5	3 711,2	94,6	76,9
ebből: személyi juttatás	15,0	1 561,9	1 561,9	-	-	0,0	0,0
Bevétel	-	-	-	54,1	54,1	0,0	100,0
Támogatás	1 201,1	7 144,9	7 144,9	534,4	534,4	44,5	100,0
Költségvetési maradvány	6 957,4	-	4 235,0	4 235,0	4 235,0	60,9	100,0
Létszám (fő)	-	-			-		

A Bíróságok fejezeti kezelésű előirányzatainak felhasználása az intézményeknél teljesült, ennek következtében az egy-egy célt szolgáló előirányzat előirányzat-módosítással átadásra került az intézményekhez.

2.3.1 Beruházás

2.3.1.1 Budapest Környéki Törvényszék rekonstrukciója

Előző évekről áthúzódó 2017. évben szabad maradványként kimutatott visszahagyásra kért maradvány összege 935,8 millió forint. 2018-ban a Maradványelszámolási Alap számlájára beutalásra került.(A befizetési kötelezettségről az Ávr. 150. § (4) bekezdése rendelkezett.)

2.3.1.2. Igazságszolgáltatás beruházásai

A bírósági szervezetek vagyongazdálkodásában és bérletében lévő, jelentős részében leromlott állapotú ingatlanvagyon fenntartásáról, megújításáról kell évről évre gondoskodni.

Az igazságszolgáltatás beruházásai fejezeti kezelésű előirányzati kerete biztosítja a bírósági épületek kisebb felújításait, teljes körű rekonstrukcióit, melyek közül sok, csak több éven áthúzódó beruházás eredményeként tud megvalósulni.

A Wagner Gyula Terv keretein belül az intézménynek lehetőségük nyílt a műszakilag elavult intézményi infrastruktúrát korszerűsíteni, felújítani, illetve beruházások megvalósításával a bírósági épületek gazdaságosabb fenntartását elősegíteni.

2018. évben a Wagner Gyula Terv keretein belül megvalósuló – fűtéskorszerűsítési, homlokzati nyílászáró csere, belső felújítási, nyílászáró csere, utólagos szigetelési, épületrekonstrukcióval összefüggő feladatok kiadásainak fedezete céljából – a teljesség igénye nélkül – a következő intézmények részesültek előirányzat átadásban:

- Kecskeméti Törvényszék 174,0 millió forint,
- Kaposvári Törvényszék 349,0 millió forint,
- Fővárosi Törvényszék 400,0 millió forint,
- Szegedi Törvényszék 464,1 millió forint,
- Szolnoki Törvényszék 121,4 millió forint,
- Pécsi Törvényszék 77,1 millió forint,
- Győri Törvényszék 97,1 millió forint,
- Egri Törvényszék 80,1 millió forint,
- Budapest Környéki Törvényszék 220,4 millió forint,
- Tatabányai Törvényszék 188,6 millió forint
- Zalaegerszegi Törvényszék 168,2 millió forint.

2018. év során a „Jablonszky Ferenc pályázat” keretében 21 intézménynek, összességében 532,0 millió forintértékben került fejezeti költségvetés terhére előirányzat átadás épületenergetikai korszerűsítési-, biztonságtechnikai fejlesztési-, munkakörnyezet fejlesztési feladatok, illetve egységes megjelenésű ügyfélközpontok kialakítása kiadásainak fedezetére.

2.3.2. Kincstári számlavezetési díj kiadásai

Az előirányzathoz a fejezeti kezelésben lévő előirányzatoknál jelentkező számlaforgalom után fizetendő díjak valamint tranzakciós díjak kerültek teljesítésre.

2.3.3 Igazságszolgáltatás működtetése

Az igazságszolgáltatás működtetése törvényi soron 1.561,9 millió forint áll eredeti előirányzatként rendelkezésre. Az előirányzat fedezetet nyújtott a bírósági szervezetrendszerben év közben megjelenő, előre nem tervezhető kiadásokra.

2.3.5 Fejezeti egyensúlybiztosítási tartalék

Korábbi évekről áthúzódó előirányzat maradvány elszámolása a felső korhatár leszállítása miatt felmentett bírák részére elmaradt illetmény, annak járulékai és átalány-kártérítése címen kifizetett összeg fedezetére szolgál.

3,8 millió forint köztelezettség vállalással nem terhelt maradványként került kimutatásra.

Budapest, 2019. augusztus 19.

INTÉZMÉNYEK	TÖRZSKÖNYVI AZONOSÍTÓ	HONLAPOK CÍMEI
Kúria	304 001	www.birosag.hu
Fővárosi Ítéltábla	597 320	www.birosag.hu
Debreceni Ítéltábla	597 924	www.birosag.hu
Győri Ítéltábla	597 913	www.birosag.hu
Pécsi Ítéltábla	597 331	www.birosag.hu
Szegedi Ítéltábla	597 319	www.birosag.hu
Fővárosi Törvényszék	311 399	www.birosag.hu
Balassagyarmati Törvényszék	311 410	www.birosag.hu
Budapest Környéki Törvényszék	311 409	www.birosag.hu
Debreceni Törvényszék	311 421	www.birosag.hu
Egri Törvényszék	311 432	www.birosag.hu
Győri Törvényszék	311 454	www.birosag.hu
Gyulai Törvényszék	311 465	www.birosag.hu
Kaposvári Törvényszék	311 476	www.birosag.hu
Kecskeméti Törvényszék	311 487	www.birosag.hu
Miskolci Törvényszék	311 498	www.birosag.hu
Nyíregyházi Törvényszék	311 508	www.birosag.hu
Pécsi Törvényszék	311 519	www.birosag.hu
Szegedi Törvényszék	311 520	www.birosag.hu
Székesfehérvári Törvényszék	311 542	www.birosag.hu
Szekszárdi Törvényszék	311 531	www.birosag.hu
Szolnoki Törvényszék	311 553	www.birosag.hu
Szombathelyi Törvényszék	311 564	www.birosag.hu
Tatabányai Törvényszék	311 443	www.birosag.hu
Veszprémi Törvényszék	311 575	www.birosag.hu
Zalaegerszegi Törvényszék	311 586	www.birosag.hu
Országos Bírósági Hivatal	795-966	www.birosag.hu
Fejezeti kezelésű előirányzatok	329 189	